

Fides

69. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 5/2006 Katolskt stiftsblad

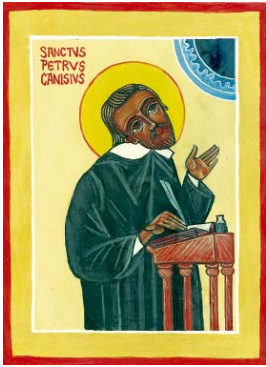
**Diakoniksi
vihkiminen**
s. 11

**Suurlähettiläs
Antti Hynnisen
haastattelu**
s. 12-13

**Vuosi paavin
kuolemasta**
s. 7

**Katekeettisen
keskuksen
kesäleirit**
s. 14

Jumala on rakkaus

Pyhän isän ensimmäinen kiertokirje *Deus caritas est* (Jumala on rakkaus) tarjoaa maailmalle mahdollisuuden tutustua paavi Benediktuksen ajattelun perustaan, vankkumattomaan uskoon ja luottamukseen Jumalaa kohtaan. Se ei ole pelkkää toiveajattelua tai mystiikkaa. Se on realismia.

Paavin kiertokirjeen ehkä kauneimpiin kohtiin luke-

tuu seuraava teksti. Olkoon se meille syventymisen kohteena nyt pyhän viikon kynnyksellä ja kantakoon se meidät aina Herran pääsiäisen riemujuhlaan saakka ja sen yli. Ottakaamme vastaan rakkaan paavimme kutsu ”toteuttaa rakkautta elämässä, jotta Jumalan valo siten pääsisi loistamaan maailmaan” (vrt. DCE, 39):

Usko, toivo ja rakkaus kuuluvat yhteen. Toivo ilmenee käytännössä kärsivällisyyden hyveenä, joka ei anna periksi myötäkäymisessä eikä myöskään näennäisessä epäonnistumisessa, sekä nöyryyden hyveenä, joka hyväksyy Jumalan salaisuuden ja luottaa häneen pimeässäkin. Usko näyttää meille Jumalan, joka on antanut meille Poikansa, ja herättää meissä voittoisan varmuuden siitä, että tämä on totta: Jumala on rakkaus! Tällä tavalla usko todella muuttaa meidän kärsimättömyytemme ja epäilyksemme varmaksi toivoksi, että Jumala pitää maailmaa käsissään ja että hän kaikesta pimeydestä huolimatta voittaa, niin kuin Ilmestyskirja meille loistavasti osoittaa järkyttävillä kuvillaan. Usko on tietoinen Jumalan rakkaudesta, joka on ilmestynyt Jeesuksen lävistetyssä sydämessä ristillä ja herättää vuorostaan vastarakkautta. Rakkaus on valo – lopulta ainoa – joka yhä uudelleen valaisee pimeän maailman ja antaa meille rohkeutta elämään ja toimintaan. Rakkaus on mahdollinen, ja me pystymme harjoittamaan sitä, koska meidät on luotu Jumalan kuvaksi. Rakkauden toteuttamiseen elämässä, jotta Jumalan valo siten pääsisi loistamaan maailmaan – siihen tahtoisin teitä tällä kiertokirjeelläni kutsua.

M. Tervaportti

Paavin kiertokirje on juuri ilmestynyt. Sen voi ostaa 8 euron hintaan Katolisesta tiedotuskeskuksesta. Suosittelemme lämpimästi.

Fides

Seuraava lehti

6/2006

Deadline

21.4.

Ilmestyy

5.5.

Vuoden 2006 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	30.12.2005	13.1.
02	20.1.	3.2.
03	10.2.	24.2.
04	3.3.	17.3.
05	24.3.	7.4.
06	21.4.	5.5.
07	19.5.	2.6.
08	21.7.	4.8.
09	18.8.	1.9.
10	8.9.	22.9.
11	29.9.	13.10.
12	20.10.	3.11.
13	10.11.	24.11.
14	1.12.	15.12.

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko
Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

PYHIMYS

6 Den helige Anselm

PAIMENELTA

7 Kunnianosoitus paavi Johannes Paavali II:n työlle ekumenian kehittämiseksi

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

ARTIKKELEITA

- 10 Kolumni: Kunniaohjelman arvo reilun kaupan pioneerille
- 11 ”Nyt olen tullut, Herra”
– Diakoniksi vihkiminen Turussa
- 12 Diplomaatin tie Tel Avivista Roomaan
– suurlähettiläs Antti Hynnisen haastattelu
- 13 Lukemisen arvoinen:
Pekka Salon väitöskirja
- 14 Viron ansiomerkkejä useille katolilaisille

LUKIJOLTA

15 Muistoissa isä Wim Slegers

AJASSA

- 14 Katekeettisen keskuksen kesäleirit
- 16 Risti, rakkauden merkki

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: I-print Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

7.4.2006

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Ut kommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Paavi Euroopan parlamentaarikoille:

”Katolisen kirkon sydäntä lähellä on ennen muuta ihmisen arvokkuuden puolustaminen ja edistäminen”.

Paavi **Benedictus XVI** otti maaliskuun lopussa vastaan Vatikaanissa joukon Euroopan parlamentissa toimivan Euroopan kansanpuolueen edustajia, jotka kokoontuivat Roomassa. Puheessaan paavi huomautti, että jos uskonto ystävään piiloon yksityisyyteen, vaarantuu silloin ”itse demokratia, jonka voima perustuu sen edistämisiin arvoihin”.

Pyhä isä esitti edustajille katsauksen katolisen kirkon tärkeinä pitämistä seikoista seuraavien sanoin:

”Eurooppa on näinä aikoina tärkeiden haasteiden edessä, joita ovat Euroopan integraation laajentaminen ja syventäminen, naapuruuspolitiikan syvälinen määrittäminen ja keskustelu sosiaalisesta mallista. Jotta nämä tavoitteet voidaan saavuttaa, on tärkeää luovasti ja uskollisesti etsiä innoitusta siitä kristillisestä perinnöstä, joka on niin suuresti vaikuttanut tämän maanosan identiteettiin.”

”Kunnioittamalla kristillisiä juuriaan Eurooppa voi tarjota varman suunnan kansalaisilleen ja kansoilleen valintoja tehtäessä sekä vahvistaa heidän tietoisuuttaan siitä, että he kaikki kuuluvat yhteiseen siviilisaatioon. Euroopan kristillinen perintö tarjoaa myös tärkeitä eettisiä suunta- viivoja, kun etsitään sellaista sosiaalista mallia, joka pystyy vastaamaan globalisaatioon ja demografisiin muutoksiin, joka turvaa kasvun ja työpai- kat, joka suojelee perhettä ja joka antaa nuorisolle yhtäläiset koulutusmahdollisuudet ja köyhille apua.”

”Teidän tukenne kristillille perinnölle voi vaikuttaa siihen, että nyt laajalle levinnyt pyrkimys sysätä omat uskonnolliset vakuumukset yksityisen ja subjektiivisen piiriin voidaan voittaa. Mainittu poliittikka vahingoittaa kristittyjen julkista vaikutusta ja katkaisee suhteensa Euroopan uskon-

nolliseen traditioon. Näin se vahingoittaa itseään demokratiaa, jonka voima perustuu juuri sen edistämisiin arvoihin. Tietty sekulaarinen leppymätömyys osoittautuu lopulta suvaitsevaisuuden ja terveen maallisen valtio- ja yhteiskuntanäkemyksen viholliseksi.”

”Illoitsen siitä, että Euroopan unionin perustuslaillinen sopimus sisältää rakenteellisesti jatkuvan suhteen uskonnollisiin yhteisöihin sekä tunnustaa niiden identiteetin ja erityisen merkityksen. Luotan myös siihen, että nyt on alkamassa tämän suhteen tehokas ja oikea täytäntöönpano. Kun kirkot tai kirkolliset yhteisöt ottavat kantaa asioihin, ei sitä tule nähdä suvaitsemattomuutena tai väliintulona.”

”Julkiisuudessa katolisen kirkon sydäntä lähellä on ennen muuta ihmisen arvokkuuden puolustaminen ja edistäminen. Kirkolla on periaatteita, joista ei voi käydä kauppaa: elämän puolustaminen sen kaikissa vaiheissa sikiämisestä luonnolliseen kuolemaan; perheen luonnollisen rakenteen edistäminen miehen ja naisen välisenä sitenä; niiden yritysten torjunta, joissa samanarvoistetaan radikaalisesti toisenlaisen siteet suhteessa ensin mainittuun, vaikka ne todellisuudessa vaarantavat sen ja edesauttavat sen heikentymistä; sekä vanhempien oikeuksien turvaaminen lastensa kasvatuksen suhteen.”

”Nämä periaatteet eivät ole uskontotouksia, vaan ne on kirjoitettu suoraan ihmisen luontoon. Siksi ne kuuluvat kaikille ihmisille. Kirkon toiminta niiden puolesta ei ole siksi mitään lobbaamista, vaan se on kaikkien asia, riippumatta siitä, mikä heidän uskonnollinen tunnustuksensa on.”

KATT/Kath.net/RV

Katolinen kirkko Suomessa Piipiaseuran jäseneksi

Katolinen kirkko Suomessa on liittynyt Suomen Piipiaseuran yhteisöjäseneksi. Piipiaseura on ekumeeninen raamattutyöhön erikoistunut järjestö, jonka yhteisöjäsenenä on 218 ev.lut. seurakuntaa, Suomen ortodoksinen kirkko ja vapaakristillisiä seurakuntia ja liikkeitä edustava Suomen vapaakristillinen neuvosto. Katolisen kirkon jäsenyyden myötä Piipiaseura on kattavin ekumeeninen järjestö Suomessa.

Helsingin katolinen piispa **Józef Wróbel SCJ** totesi jäsenyydestä Suomen Piipiaseuras- sa: ”Me ymmärrämme jäsenyyden ja yhteistyön raamattujärjestön kanssa merkinä siitä ekumeenisesta ilmapiiristä,

joka vallitsee Jumalan sanasta ravintonsa saavien kristillisten kirkkojen välillä. Olemme kiitollisia mahdollisuudesta rakentaa yhdessä näiden kirkkojen kanssa tätä veljeyttä. Olemme kiitollisia myös siitä, että saamme muiden kristillisten kirkkojen kanssa osallistua Raamatun tunnetuksi tekemiseen.”

”Katoliset paikalliskirkot eri puolilla maailmaa ovat mukana piipiaseurojen hankkeissa. Vatikaanilla ja Yhtyneillä Raamattuseuroilla on vuodesta 1968 yhteistyösopimus tunnustustenvälisen raamatunkäännöshankkeiden toteuttamisesta. Katolisen kirkon liittyminen Suomen Pip-

liaseuran yhteisöjäseneksi on luonnollinen jatko tälle kehitykselle”, toteaa seuran hallituksen puheenjohtaja kirkkoherra **Pekka Särkiö**.

Suomen Piipiaseura on Yhtyneiden Raamattuseurojen verkoston suomalainen jäsen. Piipiaseuroja on 141 ja niillä on toimintaa 200 maassa. Piipiaseurojen tehtävänä on kääntää ja levittää Raamattua sekä edistää Raamatun käyttöä. Suomen Piipiaseura tukee eri puolilla maailmaa tehtävää raamatunkäännös- ja julkaisutyötä.

KATT/Suomen Piipiaseura

Ortodoksi-isä Heikki Huttunen Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteeriksi

Suomen ekumeenisen neuvoston kevätkokous on valinnut pastori **Heikki Huttunen**, 46, uudeksi pääsihteeriksi viisivuotiskaudeksi 1.8.2006 - 31.7.2011. Isä Heikki Huttunen on ensimmäinen Suomen ortodoksinen kirkon jäsen Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteerinä.

Pastori Heikki Huttunen on valmistunut teologian maisteriksi Helsingin yliopistosta vuonna 1985 ja hänet on vihitty papiksi samana vuonna. Hän on toiminut Helsingin ortodoksisissa seurakunnassa pappina eri tehtävissä. Tällä hetkellä hän toimii alueellisen toiminnan esimiehenä ja Espoon-Kauniaisten pappina. Hän on ollut Suomen ortodoksinen kirkon kirkolliskokouksen jäsen vuodesta 1998. Isä Heikki Huttunen on pitkäaikainen Suomen ekumeenisen neuvoston jäsen ja tällä hetkellä sen hallituksen varapuheenjohtaja.

Ekumeenisen uransa Heikki Huttunen on aloittanut varhain. Valmistumisensa jälkeen hän toimi Kirkkojen maailmanneuvoston nuorisosaston johtajana 1985-1989 Genevessä. Hänellä on runsaasti erilaisia ekumeenisia ja muita luottamustehtäviä sekä oman kirkkonsa piirissä että

kansainvälisesti. Isä Heikki Huttunen on toiminut muun muassa kirkkonsa edustajana neljässä viimeksi pidetyssä Kirkkojen maailmanneuvoston yleiskokouksessa. Porto Alegre helmikuussa 2006 pidetyssä yleiskokouksessa hänet valittiin Kirkkojen maailmanneuvoston keskuskomitean jäseneksi.

Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteerinä vuodesta 1993 toimineen ruotsinkielisen baptistikirkon pastorin Jan Edströmin kausi päättyi kesällä.

Vuonna 1917 toimintansa aloittanut Suomen ekumeeninen neuvosto on Suomessa toimivien kirkkojen, kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteistyöelin. Siihen kuuluu 12 jäsenkirkkoa ja yhteisöä sekä 20 tarkkailijaa, joista kolme lukeutuu kirkkoihin tai kristillisiin yhteisöihin ja 17 kristillisiin järjestöihin. Neuvoston puheenjohtajana on luterilaisen kirkon arkkipiispa Jukka Paarma. Suomen ekumeenisen neuvoston tehtävänä on edistää kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä sekä vahvistaa kristittyjen yhteyttä, palvelua ja yhteistä todistusta.

KT/KATT

Kardinaalit Vatikaanissa

Kardinaalit kokoontuivat torstaina 23.3. paavi **Benedictuksen** koollekutsumaan mietintä- ja rukouspäivään. Kokoontuminen edelsi perjantain 24.3. kardinaalikonsistoria, jossa pyhä isä loi 15 uutta kardinaalia.

Kardinaalikollegion dekaanin, Vatikaanin valtiosihteerin **Angelo Sodanon** tervehdyspuheen jälkeen pyhä isä kertoi kokoontumisen tarjoaa mahdollisuuden viettää hetki aikaa yhdessä rukoillen ja mietiskellen siinä ykseyden ja yhteyden hengessä, jonka pitäisi olla leimallista kaikille kirkollisille tapahtumille.”

Kokouksessa keskusteltiin paavin aloitteesta enimmäkseen emerituspiispojen asemasta; sitten arkkipiispa Lefebvren aiheuttamasta traditionalisimikysymyksestä ja Vatikaanin II kirkolliskokouksen tahtomasta liturgisesta uudistuksesta; ja lopuksi kirkon ja islamin vuoropuheluun liittyvistä kysymyksistä. Keskustelut käytiin suljettujen ovien takana.

Kardinaalikollegioon kuuluu uusien kardinaalien luomisen jälkeen 193 jäsentä, joista tasan 120 olisivat vaalikelpoisia (alle 80-vuotiaita), jos uusi konklaavi paavin valitsemiseksi jouduttaisiin pitämään nyt.

KATT/VIS

Paavi: "Abortti ehkäpä nykyajan raskain epäoikeudenmukaisuuden ilmentymä"

Puheessaan Vatikaanin valtiosuhteiden alaisuudessa toimiville Pyhän istuimen edustajille eri kansainvälisissä järjestöissä lauantaina 18.3. paavi Benedictus XVI nosti esiin Vatikaanin edustajien ponnistelut kansainvälisen yhteisön omanatuntona, joka saa voimansa totuudesta. Nämä tehtävät edesauttavat kansainvälistä yhteisöä tulemaan entistä tietoisemmaksi ihmisperannon arvokkuudesta ja todellisista tarpeista. Paavin mukaan Pyhän istuimen toiminnan tulee tällaisissa yhteyksissä nä-

kyä juuri ihmisoikeuksien ja yhteisen hyvän edistämässä, jotka ovat todellisen vapauden ja oikeudenmukaisuuden edellytys.

Paavi Benedictus huomautti puheessaan, että "valtioiden väliset ja sisäiset suhteet kuvastavat sitä, kuinka hyvin totuutta kunnioitetaan. Kun totuus hylätään, rauha vaarantuu, laki tulee uhatuksi ja tämän seurauksena epäoikeudenmukaisuudet lisääntyvät."

"Nämä epäoikeudenmukaisuudet saavat monenlaisia muotoja. Kiinnostuksen

puute ja epäjärjestys esimerkiksi vahingoittavat perheen, yhteiskunnan perusyksikön, rakennetta. Autoritaarisuus ja häikäilemättömyys, joka voi saada jopa mielivaltaisia piirteitä, taas saattavat hiljentää ne, joilla ei ole ääntä tai eivät jaksa saada ääntään kuuluviin. Tällainen epäoikeudenmukaisuus on tänään nähtävissä ehkäpä kaikkein raskaimmassa muodossaan silloin, kun se tuhoaa alussa olevaa ihmiselämää."

Lainaten Ensimmäistä korinttilaiskirjettä pyhä isä totesi:

"Mikä maailmassa on hulluutta, sen Jumala valitsi saattaakseen viisaat häpeään (1:27)." "Olkoon tämä yhä voimissaan oleva jumalallisen toiminnan kriteeri rohkaisuna teille olemaan yllättymättä ja lannistumatta vaikeuksien ja ymmärtämättömyyden edessä. Te tiedätte toki, että niiden kautta te osallistutte arvovaltaisesti siihen vastuunkantoon, josta

kirkko profeettallisesti huolehtii pyrkiessään puolustamaan ihmistä silloinkin, kun valtioiden politiikka tai jopa yleisen mielipiteen enemmistö kulkee toiseen suuntaan. Totuuden vahvuus on nimittäin löydettävissä totuudessa itsessään eikä siinä, kuinka paljon hyväksyntää se saa osakseen."

KATT/Zenit

Påvehus i Polen och Tyskland till kyrkan

Karol Wojtylas hus i Polen och Joseph Ratzingers hus i Tyskland har köpts av katolska kyrkan i respektive land.

Det katolska stiftet München meddelade den 31 mars att katolska kyrkan i Tyskland har köpt huset i Marktl am Inn i södra Tyskland där den blivande Benedictus XVI föddes den 16 april 1927. Huset har köpts av "Stiftelsen påven Benedikt XVI:s födelsehus," som

skapats särskilt för ändamålet. Huset skall nu bli ett museum. Förhoppningsvis kan Benedictus XVI besöka sitt födelsehus när han besöker Bayern i september. Huset ägdes tidigare av en dam vid namn Claudia Dandl, som beslöt sälja huset när allt fler pilgrimer ville besöka det.

I Wadowice i Polen har den polske affärsmannen Ryszard Krauze köpt och skänt till

kyrkan huset där Karol Wojtyla föddes. Krauze är en av Polens rikaste män och äger ett programvaruföretag. Han köpte huset av en amerikan, som i sin tur ärvt det av sina förfäder, som var polska judar. Huset i fråga är redan ett museum och lockar omkring 5000 besökare varje dag. Här föddes Karol Wojtyla den 18 maj år 1920.

KATT/RV

100.000 romerska ungdomar och polacker hyllade Johannes Paulus II

100.000 samlades på Petersplatsen på söndagskvällen med tända ljus för att hylla minnet av Johannes Paulus II ett år efter hans död. Ungefär hälften var ungdomar från Rom, medan resten var polacker som viftade med polska flaggor. Klockan 21.37, då Johannes Paulus II dog, höll Benedikt XVI ett kort tal från sitt arbetsrumms fönster, bredvid det pävliga sovrummet där förre påven avled för ett år sedan. Det var stiftet Rom

som bjudit in till en vaka med rosenkransbön. På samma sätt samlades tusentals människor på Petersplatsen för ett år sedan för att be för den döende Johannes Paulus II.

Vid halvnattens inledes en vaka med högläsning av texter av Johannes Paulus II omväxlande med suggestiv körsång av Roms stifts kör. Klockan nio visade sig Benedikt XVI i sitt arbetsrumms fönster och bad rosenkransbönen tillsammans med de församla-

de. Därefter sände påven en särskild hälsning till kardinal Stanislaw Dziwisz, som var Johannes Paulus II:s privatsekreterare och nu är ärkebiskop i Krakow. Rom och Krakow var förenade av satellit-tv, och Dziwisz tackade för hälsningen och sade att "Johannes Paulus II ler mot oss från himlen och anförtror oss åt Gud, som är en god herde för själarna och för världen."

KATT/RV

Pohjolan piispat pohtivat kysymystä "katulapsista"

Pohjoismaiden katolisen piispainkokouksen istunto 10.-15.3.2006

Vatikaanissa pidetyn katulapsia käsitelleen kokouksen raporttiin pohjautuen Pohjoismaiden katoliset piispat päättivät kokouksessaan, että kirkon on pastoraalisessa työssään pantava enemmän painoa niiden lasten ja nuorten ongelmiin, jotka tuntevat, etteivät he ole tervetulleita kotoiinsa.

Kyseinen raportti toimitetaan pohjoismaisten hiippakuntien eri toimistoihin, joita pyydetään tarkastelemaan sitä piispojen hiljattain julkaiseman perhettä koskevan paimenkirjeen valossa. Tämän jälkeen toimistojen esittämät kannanotot kootaan ja piispat ottavat ne huomioon tulevassa toiminnassaan. Piispat ovat erityisesti huolissaan niiden lasten ja nuorten onnettomasta tilasta, jotka usein iltaisin ja viikonloppuisin ja juhlapäivinä viettävät paljon aikaa pois kotoa vanhempien luota ja käytännöllisesti katsoen elävät kadulla.

Piispat kokoontuivat puolivuositaiseen kokoukseensa Magleäsin kokouskeskukseen Kööpenhaminan hiippakuntaan. He vierailivat myös pyhän Knuutin pyhäkössä Odensessa, missä he viettivät messun paikallisen seurakunnan kanssa. Piispat olivat myös paikallisen luterilaisen piispan Kresten Dreijergaardin vieraina luterilaisessa tuomiokirkossa sekä hänen kotonaan.

Kokouksessaan piispat käsitelivät lisäksi pappien ja diakonien koulutusta. He päättivät, että aiheesta tehdään

perusteellisempi tutkimus. Se sisältää myös kysymyksen Pohjoismaiden kirkkojen läsnäolosta Roomassa. Reykjavikin piispa Jóhannes Gíjzen aloittaa asian kartoittamisen.

Kirkon katekeesi (uskonnonopetus) ja erityisesti aikuisten jatkuva opetus oli myös kokouksen aiheita. Piispat pohtivat nuorten ja aikuisten tarvetta sitoutua pysyvästi uskoonsa. Eri hiippakuntien asiantuntijat kutsutaan seuraavaan piispainkokouksen istuntaan tuomaan panoksensa aiheeseen piispojen avuksi.

Piispat keskustelivat myös kolmannesta Euroopan ekleesiaalisen kokouksesta, joka pidetään vuonna 2007 Romaniassa. Trondheimin piispa Georg Müller SSCC on vastuussa tästä aiheesta piispainkokouksessa.

Seuraava piispainkokouksen kokoontuminen pidetään Altassa Norjassa ensi syyskuussa. Samalla vietetään Pohjoisnavan lähetyksen perustamisen 150-vuotisjuhlaa.

Pohjoismaiden katoliseen piispainkokoukseen kuuluvat kaikkien Pohjoismaiden katoliset piispat, apulaispiispat ja emerituspiispat. Sen puheenjohtajana toimii Tukholman piispa Anders Arborelius OCD.

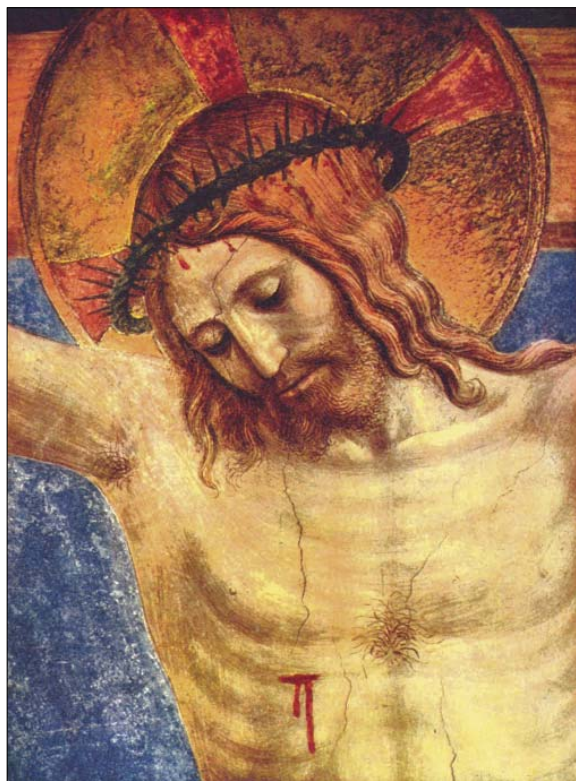
Lisätietoja antaa ja tiedusteluihin vastaa paikallinen katolinen piispa tai Tukholman apulaispiispa William Kenney, puh. +46 (0) 70 521 4534.

KATT/NBK

Hiippakunnan kalenterin seuraava painos vuosille 2006-2007

Pyydämme yhteisöjä ja järjestöjä toimittamaan maaliskuuhun aikana kaikki muutos- ja korjauspyynnöt (edelliseen kalenteriin verrattuna) Katoliseen tiedotuskeskukseen postitse tai sähköpostilla.

KATT

Fra Angelico. Pyhä Dominikus palvoo Kristusta. Yksityskoko. Christus Rex, Inc.

Korta böner för stilla veckan

Låt oss bedja till människornas Frälsare, som gick upp till Jerusalem för att där genomgå sitt lidande och så gå in i sin härlighet. Låt oss ropa till honom och säga: Herre, förbarma dig.

Hosianna Davids son och evighetens Konung, hosianna, du dödens och dödsrikets besegrare. Herre, förbarma dig.

Du som gjorde ditt kors till Livets träd, låt alla döpta bära frukt som består till det eviga livet. Herre, förbarma dig.

Du som kom för att söka efter och rädda det som var förlorat, slut oss till ditt hjärta och bär oss hem till Fadern. Herre, förbarma dig.

Du som upphöjdes på korset och genomborrades av soldatens lans, läk våra sår och stilla vår oro. Herre, förbarma dig.

Du var Herre och Mästare, som förnedrades för vår skull och visade lydnad in i döden, lär oss lydnad mot Faderns vilja. Herre, förbarma dig.

Du vår Frälsare, som räckte ut dina händer på korset för att dra hela världslaltet till dig, samla Guds förskingrade barn i din Faders rike. Herre, förbarma dig.

Överge inte oss som övergivit dig, utan omvänd oss, så att vi omvända oss till dig. Herre, förbarma dig.

Låt oss i boten ställa oss under korset och så bli vittnen till uppståndelsens härlighet. Herre, förbarma dig.

Låt oss uppfylla vad som ännu fattas i våra Kristuslidanden, så att ditt liv blir synlig i oss, Herre, förbarma dig.

Kristus, det nya och eviga förbundets överstepräst, som på korsets altare frambär det fullkomliga offret till Fadern, lär oss att rätt finna ämningen av ditt lidande. Herre, förbarma dig.

Kristus, Herre över liv och död, som öppnade paradiset för rövaren, förena alla döda med din död, begravning och uppståndelse. Herre, förbarma dig

Låt oss bedja. Herre, se till denna familj, för vilken vår Herre Jesus Kristus icke tvekade att överlämna sig i syndares händer och lida korsets död. Han som nu lever och råder från evighet till evighet. Amen.

Pyddän sinua rakastamaan minua samalla rakkaudella, kuin minä rakastan sinua. Mutta minulle sinä et voi tehdä tätä, sillä minä rakastin sinua olematta rakastettu. Millaisella tahansa rakkaudella sinä rakastat minua, olet minulle velkaa. – Sen tähden minä olen pannut sinut lähimmäistesi keskelle, niin että voit tehdä heille sen, mitä et voi tehdä minulle – eli rakastaa heitä ilman mitään ajatusta kiitoksesta ja etsimättä mitään hyötyä itsellesi. Ja mitä tahansa sinä teet heille, minä katson sen tehdyksi minulle.

Pyhä Katariina Sienalainen: Dialogi, 64

Sunnuntait ja juhlapyhät

9.4. HERRAN KÄRSIMISEN PALMUSUNNUNTAI (II)

Ennen palmukulkuetta: Mark. 11: 1-10 tai Joh. 12: 12-16
1L Jes. 50: 4-7
Ps. 22: 8-9, 17-18a, 19-20, 23-24. Ks 2a
2L Fil. 2: 6-11
Ev. Mark. 14: 1 - 15: 47 tai Mark. 15: 1-39
Tänään kerätään paastouhrin kolehti.

15.4. PYHÄN PÄÄSIÄISYÖN VIGILIA

1L 1 Moos. 1:1 - 2:2, tai: 1:1, 26-31a
Ps. 104: 1-2a, 5-6, 10+12, 13-14, 24+35c.
tai: Ps. 33: 4-5, 6-7, 12-13, 20+22
2L 1 Moos. 22:1-18, tai: 22:1-2,9a,10-13,15-18
Ps. 16: 5+8, 9-10, 11. Ks 1
3L 2 Moos. 14:15-15:1
Ps. 2 Moos. 15:1-2, 3-4, 5-6, 17-18. Ks 1a
4L Jes. 54: 5-14
Ps. 30: 2+4, 5-6, 11+12a+13b. Ks 2a
5L Jes. 55: 1-11
Ps. Jes. 12: 2-3, 4bcd, 5-6. Ks 3
6L Baar. 3:9-15,32 - 4:4
Ps. 19: 8, 9, 10, 11. Ks Joh. 6:68
7L Hes. 36: 16-17a, 18-28
Ps. 42: 3, 5bcd, 43: 3, 4. Ks 42:1,
tai kun on kaste: Jes. 12: 2-3, 4bcd, 5-6. Ks 3
tai: Ps. 51: 12-13, 14-15, 18-19. Ks 12a
8L Room. 6: 3-11
Ps. 118: 1-2, 16-17, 22-23
Ev. Mark. 16: 1-7
Luetaan vähintään kolme VT:n lukukappaletta, vaikeimmassakin tapauksissa vähintään kaksi. Lukukappaletta 3L ei saa koskaan jättää pois.

16.4. PÄÄSIÄISSUNNUNTAI, JUHLAPYHÄ (I)

1L Apt. 10: 34a, 37-43
Ps. 118: 1-2, 16-17, 22-23. Ks 24
2L Kol. 3: 1-4 tai 1 Kor. 5: 6b-8
Ev. Joh. 20: 1-9 tai pyhän pääsiäisyön vigiliasta tai (iltamessussa): Luuk. 24: 13-35

23.4. PÄÄSIÄISEN 2. SUNNUNTAI ELI JUMALAN LAUPEUDEN SUNNUNTAI (II)

1L Apt. 2: 32-35
Ps. 118: 2-4, 13-15b, 22-24. Ks 1
2L 1 Joh. 5: 1-6
Ev. Joh. 20: 19-31

30.4. PÄÄSIÄISEN 3. SUNNUNTAI (III)

1L Apt. 3: 12a, 13-15, 17-19
Ps. 4: 2, 4+7, 9. Ks 7b
2L 1 Joh. 2: 1-5
Ev. Luuk. 24: 35-48

7.5. PÄÄSIÄISEN 4. SUNNUNTAI (IV)

1L Apt. 4: 8-12
Ps. 118: 1+8-9, 21-23, 26+28-29. Ks 22
2L 1 Joh. 3: 1-2
Ev. Joh. 10: 11-18
Tänään kerätään kolehti hiippakunnan pappishokkaiden hyväksi.

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Huhtikuu

Etä naisten henkilökohtaisia, yhteiskunnallisia ja poliittisia oikeuksia kunnioitettaisiin kaikissa maissa.

Etä Kiinan kirkko voisi harjoittaa lähetystehtäväänsä rauhassa ja vapaasti.

Toukokuu

Rukoilemme, että Pyhän Hengen kirkolle antamat lahjat vaikuttaisivat rauhan ja oikeudenmukaisuuden kasvamiseen maailmassa.

Rukoilemme, että lähetysmaiden julkisista laitoksista vastaavat puolustaisivat hyvien lakien avulla ihmiselämää sen alusta luonnolliseen loppuun asti.

Böne-apostolatet

Vi ber ...

April

Att kvinnors individuella, sociala och politiska rättigheter respekteras i alla länder.

Att kyrkan i Kina kan bedriva sin missionsverksamhet lugnt och i full frihet.

Maj

Vi ber, att de gåvor som den Helige Ande i överflöd skänker Kyrkan må bidra till fred och rättvisa i världen.

Vi ber, att de som är ansvariga för offentliga institutioner i missionsländerna, med hjälp av lämpliga lagar, må värna om och försvara det mänskliga livet från befruktnings till dess naturliga upphörande.

Den helige Anselm

Den helige Anselm föddes omkring 1033 i Aosta. Hans mor dog medan han ännu var mycket ung och hans fader hade ingen sympati för sin son. Efter moderns död drev han med sitt bryska sätt sonen ur huset för att studera i Burgund. Denne sökte sig tre år senare till klostret Bec i Normandie, lockad dit av abbot Lanfrancs rykte av helighet och visdom. Han blev abbots lärjunges och vän. Detta skedde år 1060. Tre år senare blev Lanfranc kallad till abbot i St Stefan i Caen och Anselm blev vald prior i Bec.

När Anselm under 15 års tid var prior blev han vald till abbot. Detta innebar återkommande besök i England, där klostret hade egendomar och gav honom förnyad kontakt med Lanfranc som nu var ärkebiskop av Canterbury.

I detta skede hade Anselm redan visat sig vara en ursprunglig och självständig tänkare, ytterst kunskapsrik och sin tids största teolog, fader till skolastiken. Som metafysiker överträffade han alla sedan Augustinus. Under sin tid i Bec skrev han Monologion i

vilken han framförde metafysiska bevisen för Guds existens och Prosologion, en studie av Guds attribut samt därtill avhandlingar om sanning, viljans frihet, ursprunget till det onda med mera.

Lanfranc dog 1089. 1092 besök Anselm England. Då var ärkebiskopstolen ännu tom för att kungen, Wilhelm Rufus, ville kunna lägga beslag på ärkestiftets inkomster. Men en plötslig häftig sjukdom skrämdde kungen och han avgav ett löfte att bättra sig och lovade att hädanefter bättre följa lag och rätt. I den vevan utnämnde han Anselm till ärkebiskop. Den gode abboten protesterade, skylld på ålder, ohälsa och oförmåga att sköta statliga ärenden, men ingenting hjälpte. Biskoparna och övriga närvarande tvingade biskopstaven in i handen på honom och mer eller mindre släpade honom till katedralen där de sjöng Te Deum.

Även om kungen, rädd för döden fattat goda beslut, var verkan bara kortvarig. Den nya ärkebiskopen hade inte varit länge installerad innan kungen, som planerade ett

anfall på sin bror Robert av Normandie, ville få pengar från alla håll. Han var alls inte nöjd med de 500 mk (dåtida, engelska) som Anselm erbjöd utan fordrade 1000 som betalning för att kungen utnämnt honom till posten. Detta var simoni och strängt förbjudet i kyrkolagen. Anselm vägrade blankt och dessutom uppmanade han kungen att följa kyrkolagen och genast utnämna män till de tomma posterna i olika kloster. Kungen blev arg och svarade att han lika litet skulle låta sig berövas sina kloster som sin krona. Efter detta förde kung Wilhelm vad som nästan kunde kallas ett krig mot ärkebiskopen till sin död. Båda parter klagade i Rom, Anselm med bättre resultat. Men vid kungens död hade Anselm varit i exil i Italien under tre år. Han motogs med jubel av kung och folk vid sin återkomst. Under exilen skrev han sin berömda bok *Cur Deus Homo* = Varför blev Gud människa, den mest berömda avhandlingen om inkarnationen som någonsin skrivits.

Men kungen, Henry I var

lika snål på pengar som brodern och fordrade att Anselm skulle bli på nytt installerad av honom och betala för nöjet. Ett sådant system hade föregående år blivit strängt förbjudet. Innan situationen blev för svår blev Henry hotad av ett anfall av Robert av Normandie och ville därför ha kyrkan på sin sida och uppgav sina krav. Han lovade lydnad mot den Heliga Stolen och Anselm å sin sida gjorde sitt bästa för att förhindra ett uppror. Många baroner, som ägde jord både i England och Normandie var nämligen färdiga att byta den ena brodern för den andra om Robert var villig att lova dem mera jord.

Anselm skötte sin sak så väl att kungen hade honom att tacka för att han fick behålla sitt rike men när freden var säkrad återkom kungen till sina krav. Anselm för igen till Rom där påven godkände sin föregångares beslut. Kungen förbjöd Anselm att återkomma om han höll fast vid sin åsikt men ett rykte om att Anselm hotade att bannlysa honom fick kungen på knä. Han gick med på ett möte i Normandie

och vid det fick de till stånd en överenskommelse som båda parter kunde godkänna. Kung Henry höll sig efter detta lojalt till beslutet. Då han ej mera grälade lärde han sig snabbt att allt mera uppskatta sin ärkebiskop. När han 1108 var på ett längre besök i Normandie tillsatte han Anselm som regent under sin bortavaro. Anselm var i detta läge redan några och sjuttio vilket på den tiden var en hög ålder och följande år 1109 dog han fridfullt bland sina munkar.

Jag har gett exempel på hans stora lärdom men därtill var han till sin natur en mycket tilldragande person. Han hade en medkänsla och uppriktighet som tillvann honom tillgivenhet av folk av alla klasser och nationaliteter. Hans omsorg sträckte sig ända till de fattigaste. Han var en av de första som opponerade sig mot slavhandel. Vid ett engelskt kyrkomöte 1102 lyckades han få antagen en resolution som förbjöd seden att sälja trälar som boskap.

1720 utnämnde påven honom till kyrkolärare.

Märta Aminoff

Tule mukaan Academicum Catholicumin, Teresa ry:n ja P. Henrikin Seuran retkelle

NYT MEITÄ VIEDÄÄN LINNASTA LINNAAN...

Lauantaina 27.5.06 lähemme kello 9.45 P. Henrikin katedraalilta ja mukaan voi liittyä myös Paciuksenkadun linja-autopysäkillä (Englantilaisen koulun kohdalla) n. kello 10

Kello 11 saavumme Espoon HVITTRÄSKIIN ja arkkitehtiyhtiävien Saarinen – Gesellius – Lindgrenin jyrkevään ja monumentaaliseen kotiin.

Täältä matka jatkuu POKROVAN ORTODOKSISEEN VELJESYHTEISÖÖN JA KIRKKOON Kirkkonummen Jorvakseen.

Tutustuttuamme paikkaan istahdamme kello 13.30 pöytäään.

Lounas: borsikkeittoa ja kaalipiirakkaa sekä Pokrovan makeaa kahvileipää ja kahvia/teetä.

Paluumatkalla pistäydymme KARMELIITTASARTEN LUOSTARISSA Espoossa ja entisessä EKUMENEISISSA KESKUKSESSA.

Helsingissä olemme jälleen kello 17 aikoihin.

Retken hinta on 39 euroa (bussikuljetus, em. ruokailu, sisäänkäynti ja opas).

Ilmoittautuminen 12.5. mennessä:

AC / Jaakko Airava puh. 050-5120813 jaakko.airava@welho.com

P. Henrikin seura / Marja-Leena Rautakorpi, puh. 050-3409167

Teresa ry / Irene Hellström puh. 0400-458051

Kaikki maksavat retken hinnat ilmoitt. yhteydessä AC:n pankkitilille Nordeassa 200120-513060. Peruutuksesta 12.5. jälkeen peritään 5 euroa/henk..

Knowing God

Open study circle in English

A collective reading of St Thomas Aquinas' masterpiece, *Summa Theologiae*.

Encounters led by Fr Antoine Lévy OP, DD, twice a month, Saturdays at 14.00 p.m. Next: April 22nd and May 6th at the Studium Catholicum. WELCOME!

Studium Catholicum, Ritarikatu 3 A 4, 00170 Helsinki. Tel: 09- 612 06 711, e-mail: kirjasto@studium.fi.

Rukous, jonka Rooman hiippakunta on julkaisut edesmenneen paavin autuaaksijulistamista varten:

Oi Pyhä Kolminaisuus, me kiitämme sinua siitä, että armossasi annoit kirkollesi paavi Johannes Paavali II:n, jonka kautta sallit isällisen huolenpitosi hellyyden, Kristuksen ristin kunnian ja Pyhän Hengen kirkkauden loistaa.

Luottaessaan täydellisesti loputtomaan armeliaisuuteesi ja Marian äidilliseen esirukoukseen hän oli meille elävä kuva Jeesuksesta, Hyvästä Paimenesta, ja näytti meille, että pyhyys on jokapäiväisen kristillisen elämän välttämätön mitta sekä tie päästä iankaikkiseen yhteyteen sinun kanssasi.

Suo meille hänen esirukouksensa kautta ja sinun tahtosi mukaisesti ne armot, joita pyydämme toivoen, että hänet pian liitettäisiin pyhiesi joukkoon. Aamen.

Kunnianosoitus paavi Johannes Paavali II:n työlle ekumenian kehittämiseksi

Piispanne saarna Pyhän Henrikin katedraalissa Johannes Paavali II:n kuoleman ensimmäisenä vuosipäivänä 2.4.2006:

Rakkaat veljet ja sisaret!

Vietämme tänään paavin Johannes Paavali II:n kuoleman ensimmäistä vuosipäivää. Vuosi sitten saimme seurata hänen apostolisen palvelutehtävänsä päättymistä. Hänen elämänsä viime hetket, jotka olivat suurta kärsimystä, todistivat myös suuresta luottamuksesta Jumalaa. Kuolema ei merkinnyt hänelle elämän mielekkyyden kyseenalaistamista, vaan hetkeä, jolloin täytyi kaikki se, josta oli tullut hänen elämänsä tarkoitus: nimittäin usko, toivo ja rakkaus. Hänen elämänsä lopussa toistettu tunnuskause ”Totus tuus” juuri todisti luottamuksesta Jumalaa, uskosta Jumalan läheisyyteen ja laupeuteen, mutta myös siitä, että hän itse rakasti Jumalaa yli kaiken.

Tänään, Johannes Paavali II:n kuoleman vuosipäivänä, haluamme yhä uudelleen kiittää hyvää Jumalaa tästä suuresta paavista. Hän on koko kirkolle esimerkki uskollisesta Kristuksen lauman paimenesta; hän on suuri uskon todistaja ja opettaja.

Hänen koko opetuksensa ylimalkainen esittäminen olisi vaikea tehtävä. Kulttuurin, filosofian ja teologian edustajien on vielä monien vuosien ajan syvennyttävä hänen ajatuksiinsa rakentaakseen niistä kokonaisuuden. Tänään haluan keskittyä vain yhteen teemaan, nimittäin ekumeniaan. On kuitenkin sanottava, ettei tätä aihetta voi käsitellä tyhjentyvästi tässä lyhyessä saarnassa. Tämä saarna ei pyri niinkään olemaan analyysi edesmenneen Johannes Paavalin koko ekumeenisesta toiminnasta, vaan soisin sen olevan kunnianosoitus hänen työlleen ekumenian kehittämiseksi.

Johannes Paavali II:n kiinnostus ekumeniaa kohtaan tuli esille myös vastaanotoilla, matkoilla ja julistuksessa. Hänen lausuntojensa ensimmäiset tärkeät elementit tulivat esille jo kiertokirjeessä ”Slavorum Apostoli” (2.06.1985), joka julkaistiin pyhän Methodioksen kuoleman 1100-vuotismuistoksi. Tämä kiertokirje

käsittelee slaavilaisten kansojen kääntymistä kristinuskoon. Samanaikaisesti se muistutti pyhien lähetystyöntekijöiden, Methodioksen ja Kyrilloksen, kreikkalaisista juurista. Tässä ensyklikassa, kuten myös seuraavassa sisällöltään ekumeenisessa asiakirjassa – ”Orientale lumen” (2.5.1995) – ilmenee idän kristittyjen teologisen ja hengellisen ajattelun rikkaus. Tämän rikkauden ihailusta ja sen merkityksen tunnustamisesta kertoo vertauskuva Kristuksen kirkosta, joka hengittää kahdella keuhkolla. Idän ja lännen kristillisyydet eivät ole toistensa vastakohtia, vaan toinen toisilleen hyödyllisiä ja toinen toistaan täydentäviä.

Johannes Paavali II:n ekumeenisista kirjoituksista tärkein on kiertokirje ”Ut unum sint” (25.5.1995). Tämä dokumentti jatkaa Vatikaanin II:n kirkolliskokouksen julkaiseman ekumeniaa käsittelevän dekreetin ”Unitatis redintegratio” perinnettä. Tässä ensyklikassa kolme elementtiä ansaitsee erityisen huomion:

Ennen kaikkea edesmennyt paavi painottaa, että ”Kristus kehottaa kaikkia opetuslapsiaan ykseyteen”. Siten ekumeniasta tulee ”kirkon tie”. Tältä tieltä ei ole paluuta. Siitä tulee myös mittapuu uskollisuudesta Jeesusta Kristusta kohtaan.

Toiseksi paavi Johannes Paavali II ei hyväksy sitä pessimismia ja uskon puutetta, jota on ilmennyt ekumeniassa. Sen sijaan hän esittelee niitä hedelmiä, joita on saavutettu tiellä kohti ykseyttä. Vaikka olemmekin vielä kaukana täydellisestä ykseydestä, suurinta osaa kristillisistä kirkoista silti yhdistää veljellinen henki, solidaarisuus ihmiskunnan palveluksessa, yhteinen tapa ymmärtää Jumalan Sanaa ja liturgisia viettoja. Monien kristillisten yhteisöjen kanssa käytävä teologinen vuoropuhelu on hyvin tärkeä ekumenian hedelmä.

”Ut unum sint” -kiertokirjeen kolmas elementti liittyy Rooman piispan erityisaseman problematiikkaan. Katolisen kirkon näkökulmasta oppi siitä, että itse Herra Jeesus on an-

tanut apostoli Pietarille ja hänen seuraajilleen erityisaseman ja että tuo primaatti on myös tunnustettu alkukirkossa, on velvoittava uskonkappale (Ut unum sint, 88). Katolinen kirkko ei kuitenkaan ymmärrä tuota primaattia ”erityisenä hallintovaltana” maallisessa tai poliittisessa merkityksessä (Ut unum sint, 94), vaan ”erityisenä palveluvirkana”. Jokainen pyhän apostoli Pietarin seuraaja on kutsuttu tuohon virkaan, jotta hän olisi kirkossa ”pysyvä ja näkyvä ykseyden lähde ja perustus”, jotta hän olisi ”ykseyden näkyvä merkki ja tae” (Ut unum sint, 88). Johannes Paavali II kirjoittaa: ”Tätä primaattia harjoitetaan usealla tasolla: siinä seurataan huolellisesti sanan viemistä eteenpäin, sakramenttien ja liturgian viettoa, lähetystyötä, järjestystä ja kristillistä elämää. Pietarin seuraajan velvollisuus on [...] ohjata uskovia oikeaan suuntaan, varoitettava ja myös monta kertaa julistettava jokin leviämään lähtenyt mielipide yhteen sopimattomaksi uskon ykseyden kanssa. Olosuhteiden vaatiessa hän puhuu kaikkien paimenten nimissä, jotka ovat yhteydessä häneen. Hän voi myös [...] julistaa ex cathedra, että jokin opinkäsitys ei kuulu uskon aarteeseen. Hän palvelee ykseyttä todistamalla totuudesta” (Ut unum sint, 94). Katolinen kirkko on tietoinen, että oppi Rooman piispan erityisasemasta, sakramenttiopin rinnalla, muodostaa yhden vaikeimmista ongelmista tiellä ykseyteen. Siksi paavi Johannes Paavali II kääntyi erossa olevien veljien puoleen ja kutsui heidät ”yhdessä löytämään ne muodot, joissa tämä palveluvirka toteuttaisi kaikkien osapuolten tunnustamaa rakkautta palveluvirkana” (95).

Tärkeä ekumeenisiä kysymyksiä käsittelevä asiakirja on myös niin sanottu uusi ekumenian ohjeisto, joka on jatkoa paavi Paavali VI:n ohjeistolle. Tässä asiakirjassa Johannes Paavali II esittää katolisen kirkon tämän päivän ekumenian hengelliset ja käytännölliset periaatteet.

Johannes Paavali II:n apos-

toliset vierailut sellaisiin maihin, joiden asukkaista suurin osa kuului muuhun kuin katoliseen kirkkoon, olivat myös arvokas ekumeeninen panos. Erityisesti sopii muistaa matka Konstantinopoliin, idän patriarkan pääkaupunkiin. Kiitos tämän vierailun (ensimmäinen Konstantinopolin matka oli vuonna 1979), vuoropuhelu idän kirkon kanssa sai uuden sysäyksen. Johannes Paavali II:n vierailu Kreikassa oli osoitus ilmapiiriin muutoksesta katolisen ja ortodoksisen kirkon välisissä suhteissa. Myöhemmin Ateenan arkkipiispa Christodoulos teki vastavierailun Roomaan. Ekumeenista vuoropuhelua ortodoksisen kirkon kanssa palvelivat niin ikään Johannes Paavali II:n matkat Romaniaan 1999, Bulgariaan 2002 sekä Bosnia-Herzegovinaan 1997 ja 2003. Vastaava ekumeeninen luonne oli myös matkoilla maihin, joiden asukkaista suurin osa oli protestantteja. Vuosina 1980 ja 1987 paavi vieraili Saksassa, vuonna 1982 Englannissa, Skotlannissa ja Walesissa, vuonna 1984 Sveitsissä, vuosina 1984 ja 1987 Pohjois-Amerikassa. Kesäkuussa 1989 paavi kävi myös Skandinavian maissa ja Suomessa.

Erityisen huomion ansaitsee vuoropuhelu ja veljellinen lähtyminen juutalaisuuden, islamin ja muiden uskontojen kannattajien kanssa. Tämän dialogin näkyvänä ilmaukseksi eivät olleet vain vierailut ei-kristittyihin maihin, synagogiin tai tapaamiset islaminuskoisten kanssa, vaan myös yhteiset rukoukset rauhan puolesta Assisissa.

Ekumeenisen toimintansa kautta Johannes Paavali II opettaa meille ennen kaikkea suurta kunnioitusta toisia ihmisiä ja heidän uskonnollisia periaatteitaan kohtaan. Hän osoittaa myös kunnioitusta toisten kirkkojen uskoa ja traditiota kohtaan. Tämä ei ole kuitenkaan merkki relativismista eikä irenismistä, joka väärin perustein pyrkii sulauttamaan kristilliset tunnustuskunnat toisiinsa. Ekumenia ei voi ymmärtää totuuden kieltämisenä, puolittuiksi-

en sallimisenä eikä totuuden muuntamisenä aikakauden mieltymysten mukaiseksi (Ut unum sint, 18). Todellinen ekumenia ei epäile totuuden löytämisen mahdollisuutta. Johannes Paavali II kirjoittaa: ”Yhteisyys, joka peittäisi totuuden, olisi vastoin yhteyttään tarjoavaa Jumalaa ja tarvetta totuuteen, joka asuu syvällä jokaisessa ihmissydämessä” (18).

Kristittyjen ykseyden saavuttaminen ei ole yksinkertainen asia. Se on pitkä prosessi ja vaatii paljon hengellisiä voimia. Siksi myös Johannes Paavali II monesti muistutti, että ekumenian tie on sydämen kääntymyksen tie, anteeksiantannon ja sovituksen tie. Se on rukouksen tie, joka edellyttää sydämen vilpittöntä avaamista Pyhälle Hengelle, ohjaajalle täyteen ykseyteen (esim. Ut unum sint, 2). Pyytäkäämme tänään Jumalan palvelijan arvoon korotetun Johannes Paavali II:n kautta Pyhimmältä Kolminaisuudelta kaikkien kristittyjen ykseyden palauttamisen lahjaa. Aamen.

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa

Luettavaa:

Paavi Johannes Paavali II: Kiertokirje Ut unum sint ekumeniasta. KATT, Saarijärvi 1996. 7,30 €.

Paavillinen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto: Ekumenian ohjeisto. Katolinen näkökulma. 2. painos. Katolinen kirkko Suomessa, Helsinki 2000. 10 €.

Tilattavissa Katolisesta tiedotuskeskuksesta, puh. 09-6129470, info@catholic.fi, www.catholic.fi/kirjamynti.

Rukous paavi Johannes Paavali II:n autuaaksijulistamisen puolesta viereisellä sivulla.

Vakio-ohjelma

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 9.45 missa latina (1. ja 3. su engl; 2. su ranska; 4. su esp; 5. su engl) 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe, messu 18.00; ti, to messu 7.30. Ke 17.30 ruusukkorokous; pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiäika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

La 18.00 aattomessu, Su 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit; 11.30 messu (1. su ruotsiksi; 2. su englanniksi; 3. su suomeksi/vietnamiksi, 4. su englanniksi, 5. su saksaksi), kirkkokahvit; 18.00 iltamessu. Ma 13.30 messu; ti, to, pe 18.00 iltamessu; ke 7.30 aamumessu. Ti 17.30 ruusukkorokous. To ja kk 1. pe 18.30 adoraatio. Pe 17.40 vesper. **Rippitilaisuus koko paastonaikana: tiistaisin ja lauantaisin klo 17.00-17.30.**

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi.

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English (kk:n 1. su latinaksi). Ma, ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.30 iltamessu. To 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Ti 19.00 kuukauden 1. miestenpiiri, kuukauden 2. teologinen opintopiiri, kuukauden 3. informaatiokurssi

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä/daily Masses in Finnish generally: ma/Mon 18.00 (sisarten kappelissa/sister's Chapel), ti/Tue 7.00, ke/Wed 18.00, to/Thu 7.00, pe/Fri 7.00, la/Sat 8.00. Poikkeukset seurakunnan ilmoitustaululta (Please see schedule at the back of church or check the website: olavi.catholic.fi).

TAMPERE

Pyhän Ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. Ke 17.40 iltarokous, pe 18.30 adoraatio. La messu, kysy papilta. Rippi joka päivä puolituntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. su) tai 18.00 (3. ja 4. su) päämessu kirkossa, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi. Kotisivut perhe.catholic.fi

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to, pe 17.00 iltamessu. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

8.4. la 10.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

9.4. su palmusunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 palmukukue ja päämessu, Caritas-basaari seurakuntatalissa, 13.00-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

10.4. ma 18.30 avioliittokurssi seurakuntatalissa

11.4. ti 18.00 krismamessu

13.4. to 18.00 kiirastorstain iltamessu eukaristian asettamisen muistoksi, hiljainen palvelonta sakramenttikappelissa

14.4. pe 9.00 pitkäperjantain hetkipalvelus, 14.00 – 14.45 mahdollisuus ripittäytymiseen kirkossa, 15.00 liturgia Herran kärsimisen ja kuoleman muistoksi

15.4. la 9.00 hetkipalvelus, 12.00 ruoan siunaus (puolaksi ja suomeksi), 23.00 pääsiäisyön vigilia ja juhllainen messu

16.4. su pääsiäissunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

17.4. ma 11.00 päämessu, 16.00 messu puolaksi, ei iltamessua

18.4. ti 18.00 Catholic students' club: ruusukko ja messu

22.4. la 11.00-13.30 uskonnonopetus ensikommuniota varten, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, 12.30 messu venäjäksi, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu

24.4. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa

26.4. ke 9.30 pääsiäismessu koululaisille

27.4. to 18.00 Caritaksen vuosikokous seurakuntatalissa

29.4. la 10.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

30.4. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu

2.5. ti 18.00 Catholic students' club: ruusukko ja messu

6.5. la 9.30 ensikommunion harjoitus, 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 15.00-17.30 uskonnonopetus vahvistuksen sakramenttia varten, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu ja ensikommunio, 12.30 messu italiaksi, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----

Porvoo: 16.4. su 16.00 messu

Tikkurila: 23.4. su 16.00 messu

Pyhän Marian seurakunta

7.4. pe 17.30 ristintiehartaus ruotsiksi

8.4. la 9.30 parannuksen sakramentti ruotsiksi, 10.00 lauantaikurssi suomeksi ja ruotsiksi Englantilaisessa koulussa, 11.00 parannuksen sakramentti suomeksi, 16.30 messu Riihimäellä, 18.00 aattomessu

9.4. su palmusunnuntai/Palm Sunday: Kukue alkaa Englantilaisen koulun edestä/The palm procession starts in front of the English school, 10.00 messu suomeksi/Mass in Finnish, Huom! 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu/Evening Mass, Tänään kerätään paastouhrin kolehti, Caritaksen basaari Pyhän Henrikin seurakuntatalissa

11.4. ti ei messua Pyhän Marian kirkossa, krismamessu Pyhän Henrikin kirkossa klo 18.00

13.4. to kiirastorstai: 18.00 iltamessu

14.4. pe pitkäperjantai, paasto- ja abstinenssipäivä: 9.00 hetkipalvelus Pyhän Henrikin kirkossa, 15.00 pitkäperjantain liturgia

15.4. la pyhä lauantai: 9.00 hetkipalvelus Pyhän Henrikin kirkossa, 21.30 pääsiäisyön vigilia, ruoan siunaaminen

16.4. su pääsiäissunnuntai: 10.00 messu suomeksi (piispanmessu), 18.00 iltamessu

17.4. ma pääsiäismaanantai: 10.00 messu ruotsiksi, 11.30 messu suomeksi, 14.00 messu vietnamiksi, ei iltamessua!

18.4. ti 18.30 Tereojen kokous seurakuntatalissa

21.4. pe 9.30 koululaisten messu

22.4. la 10.00-14.00 ensikommunio-opetus seurakuntatalissa, 16.00 messu Täktomin kappelissa Hangossa, 18.00 aattomessu

23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, aasialaisen ruoan myynti seurakuntatalissa, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu

25.4. ti 18.30 seurakuntaneuvoston kokous

29.4. la 9.30 messu ruotsiksi lapsille ja vanhemmille, 10.00-14.00 lauantaikurssi suomeksi ja ruotsiksi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi lapsille ja vanhemmille, 18.00 aattomessu

30.4. pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu saksaksi, 18.00 iltamessu

1.5. ma Huom. ei messua!

2.5. ti ensikommuniolasten vanhempien tapaaminen srk-salissa iltamessun jälkeen klo 18.30

5.5. pe 18.00 Jeesuksen Pyhän Sydämen muisto, messu ja adoraatio

6.5. la 10.00-14.00 opetus vahvistuksen sakramenttia varten Englantilaisessa koulussa, 10.00-12.00 harjoitus ensikommuniojuhlaa varten, 18.00 aattomessu

7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, ensikommuniojuhla, 11.30 messu ruotsiksi, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----

Riihimäki: 8.4. la 16.30 messu Kappelikirkossa hautausmaan vieressä (Koivukatu 21)

Hanko: 22.4. la 16.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

7.4. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa

8.4. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu

9.4. su palmusunnuntai: 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

13.4. to 19.00 kiirastorstain liturgia ja adoraatio

14.4. pe 9.00 laudes, 15.00 pitkäperjantain liturgia

15.4. la 9.00 laudes, 12.00 ruoan siunaaminen, 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia

16.4. su 10.30 pääsiäissunnuntain juhlamessu, 16.00 messu Porissa, 18.30 Mass in English

17.4. ma 10.30 pääsiäismaanantain messu, ei iltamessua!

18.4. ti 19.00 teologinen opintopiiri

23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai, Jumalan laupeuden sunnuntai: 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

25.4. ti 19.00 informaatiokurssi

29.4. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu

30.4. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu

2.5. ti 19.00 miestenpiiri

6.5. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu

7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 18.30 messu latinaksi

----- Diaspora -----

Pori: 7.4. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu, 16.4. su 16.00 messu

Kurssi avioliittoon valmistautuville

(MARRIAGE PREPARATION) Helsingin seurakuntien yhteinen kurssi avioliittoon aikoville Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntatalissa klo 18.30 seuraavina maanantai-iltoina: 10.4.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

8.4. la lauantaikurssi, 9.00 katumushartaus, mahdollisuus rippittäytymiseen, 12.15 messu
 9.4. su palmusunnuntai: 10.30 päämessu (kulkue)
 11.4. ti 18.00 krismamessu Pyhän Henrikin katedraalissa Helsingissä (ei messua Jyväskylässä)
 12.4. ke 18.00 ristintie ja messu
 13.4. to 19.00 kiirastorstain liturgia (jalkojen pesu)
 14.4. pe 15.00 pitkäperjantain liturgia (ristin palvonta)
 15.4. la 22.00 pyhän pääsiäisyön vigilia (pääsiäisyöntilän valmistaminen ja kasteveden siunaaminen, messun jälkeen ruokien siunaus)
 16.4. su pääsiäissunnuntai: 12.00 päämessu
 17.4. ma pääsiäismaanantai: 12.00 messu lisälmen ortodoksisessa kirkossa
 23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 10.30 päämessu
 29.4. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa
 30.4. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
 1.5. ma Pyhä Joosef, työläinen: 18.00 messu
 7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: 10.00 ruusukoppiirin ruusukorokous, 10.30 päämessu

----- Diaspora -----

Kitee (Ev.lut. kirkko, Savikontie 5): 12.5. pe 18.00 messu
 Joensuu (Ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32): 13.5. la 9.45 uskonnonopetus, 11.00 messu
 Varkaus (Ort. kirkko Taipaleentie 26): 13.5. la 16.00 messu
 Mikkelä (Ev.lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20): 14.5. su 16.00 messu Savonlinna (Ort. rukoushuone, Erkonkatu 11): la 29.4.; la 27.5. klo 9.45 uskonnonopetus, 11.00 messu
 Kuopio (Ort. tuomiokirkon srk-Sali, Snellmaninkatu 8): su 30.4.; su 28.5. klo 16.00 messu

Lasten uskonnonopetus: la 13.5. klo 9.45 Joensuussa, la 29.4. ja la 27.5. klo 9.45 Savonlinnassa, lauantaikurssi Jyväskylässä la 8.4. ja la 20.5. klo 9.00

Seniorit: to 6.4. ja to 18.5. klo 14.00 kokous

TAMPERE

Pyhän Ristin seurakunta

9.4. su palmusunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 opetus vahvistettaville nuorille, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 13.4. to 19.00 kiirastorstain messu ja adoraatio
 14.4. pe 15.00 pitkäperjantain liturgia
 15.4. la 12.00 ruoan siunaaminen, 22.00 pääsiäisyön vigilia
 16.4. su 10.30 pääsiäisen juhlamessu, 14.00 messu puolaksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 22.4. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
 23.4. su 10.30 päämessu, 12.00 opetus ensikommuniolapsille, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 29.4. la 9.30 katekeesi, 14.00 perhemessu, 15.00 kokous vahvistettavien nuorten vanhempien kanssa
 30.4. su 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 6.5. la 10.30 ensikommuniolasten parannuksen sakramentti ja harjoitus
 7.5. su 10.30 päämessu, lasten ensikommunio, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

----- Diaspora -----

Hämeenlinna (Matti Alangon katu 11): su 7.5. klo 15.00
 Kurikka (Pyydä osoite kirkkoherralta): la 8.4 klo 15.00, su 17.4 klo 17.00, la 6.5 klo 18.30
 Lapua (Pyydä osoite kirkkoherralta): la 8.4 klo 9.00, ma 17.4 klo 9.00, la 6.5 klo

9.00
 Pietarsaari (Kappelitie 5): la 8.4 klo 12.00, ma 17.4 klo 12.00, la 6.5 klo 12.00
 Vaasa (Koulukatu 45): la 8.4 klo 16.00, ma 17.4 klo 16.00, la 6.5 klo 16.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

7.4. pe 18.00 ristintiehartaus ja Jeesuksen Pyhän Sydämen messu
 8.4. la 13.00 paastonajan perhemessu
 9.4. su palmusunnuntai: 11.00 messu
 13.4. to kiirastorstai: 18.00 liturgia
 14.4. pe pitkäperjantai: 15.00 liturgia Jeesuksen kärsimisen ja kuoleman muistoksi
 15.4. la pyhä lauantai: 18.00 pyhän pääsiäisyön vigilia
 16.4. su pääsiäissunnuntai: 11.00 messu
 17.4. ma pääsiäismaanantai: 18.00 messu
 20.4. to 18.00 iltamessu
 23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai, Jumalan laupeuden sunnuntai: 18.00 messu
 27.4. to 18.00 iltamessu
 30.4. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 11.00 messu
 4.5. to 18.00 iltamessu
 5.5. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 adoraatio ja Jeesuksen Pyhän Sydämen messu
 7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: 11.00 messu

----- Diaspora -----

Hamina: su 23.4. klo 11.00 (Ev.lut srk-keskuksessa, Mannerheimintie 12)
 Lahti: la 6.5. klo 16.00 (Ort. kirkossa)
 Kouvola: la 8.4 ja 13.5. klo 13.00

Uskonnonopetus:

Lahti: la 6.5. klo 14-16 (Ort. kirkon tiloissa)
 Kouvola: la 8.4. ja 13.5. klo 11-13

KEVÄTTALKOOT: 29.04. klo 12.00

Työtä on ulkona ja sisällä. Otakaa mukaan kaikki tarpeelliset työvälineet sekä retkieväätt grillijuhlaa varten. Tervetuloa mukaan!

SEURAKUNTAJUHLA 28.5.

Autuaan Ursulan seurakunta perustettiin Autuaan Ursulan muistopäivänä 1991. Vietämme juhlaa iloisiin mielin. Perustamisjuhlaan liittyy jo perinteisesti ensikommuniojuhla. Samalla vietämme isä Stanislavin papiksi vihkimisen 30-vuotisjuhlaa. Tervetuloa kaikki! Toivomme, kuten aina juhliessamme, että toisitte tarjottavaa kahvipöytään.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

7.4. pe 17.00 ristintiehartaus
 8.4. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
 9.4. su palmusunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
 10.4. ma 17.00 messu, 17.30 pyhän sakramentin palvonta
 12.4. ke 17.00 messu, 17.30 rippiliturgia
 13.4. to kiirastorstai: 18.00 kiirastorstain liturgia
 14.4. pe pitkäperjantai: 15.00 pitkäperjantain liturgia
 15.4. la pyhä lauantai: 10.00 laudes, 23.00 pyhän pääsiäisyön Vigilia
 16.4. su pääsiäissunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa
 23.4. su pääsiäisen 2. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa
 30.4. su pääsiäisen 3. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa

7.5. su pääsiäisen 4. sunnuntai: Mass in English, 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa

----- Diaspora -----

Torniossa: su 16.4.; su 30.4.; su 7.5. klo 17.00
 Raahessa: su 23.4. klo 17.00
 Rovaniemellä: su 9.4. klo 17.30

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.katekeettinenkeskus.fi

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi

Tapahtumat:

ks. s. 10

Au-pair Helsinki-Munkkiniemi (Live-In). Swedish/English family seeks cheerful, responsible English speaker from June 2006. Non-smoker, driving licence, experience, references essential. Excellent package. Ring Sophie Airas: 040-5404694.

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

AAMUYLITYS

Kunnia Isälle,
 joka on luonut minut;
 kunnia Pojalle,
 joka on lunastanut minut;
 kunnia Pyhälle Hengelle,
 joka on pyhittänyt minut.
 Herrani Jeesuksen Kristuksen nimessä
 nousen uuteen päivään.
 Siunatkoon, johtakoon ja suojelkoon
 hän minua ja vieköön minut
 iankaikkiseen elämään. Amen.

KESKUKSET

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892. Sähköposti stel-lamaris@elisanet.fi.

Messut sunnuntaisin klo 10.00 ja keski-
 viikkoisin klo 16.00. Muina päivinä messu
 on klo 7.30.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi

Kirjasto on avoinna tiistaisin ja torstai-
 sin klo 10-16 sekä keskiviikkoisin klo
 10-18.

Kappelissa vietetään messua tavalli-
 sest maanantaina, perjantaina ja lau-
 antaina klo 12.00. Muutoksista ja erilaisista
 tapahtumista pyritään ilmoittamaan Fidek-
 sessä.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti
 info@caritas.inet.fi www.caritasfinland.fi

9.4. su Palmusunnuntain basaari klo 11-
 14.30 Pyhän Henrikin seurakuntasalis-
 sa.

27.4. to klo 18 sääntömääräinen vuosiko-
 kous Pyhän Henrikin seurakuntasalissa.

Seniorit

Messu tiistaina 25. huhtikuuta
 kello 14.00 Pyhän Henrikin ka-
 tedraalissa. Sen jälkeen kokoon-
 tuminen seurakuntasalissa.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoit-
 tukset **seuraavaan lehteen ajalle**
5.5.-4.6. on toimitettava viimeistään
21.4. mieluiten sähköpostitse osoit-
 teeseen

info@catholic.fi

**Säilytä aina tärkeästä aineistosta
 kopio itselläsi!**

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

VUOSIKOKOUS - ÅRSMÖTE: Torstaina 20.4. klo 18.00 AC:n jäsenet kutsutaan vuosikokoukseen, jossa käsitellään sääntömääräiset asiat. Vuosikokouksen jälkeen n. klo 18.30 isä Antoine Lévy, OP puhuu aiheesta The interreligious dialogue and catholic theology./ Torsdagen 20.4. kl. 18.00 sammankallas AC:s medlemmar till årsmöte. På årsmötet behandlas stadgeenliga ärenden. Ca kl. 18.30 håller fader Antoine Lévy, Op ett förerag på engelska: The interreligious dialogue and catholic theology.

Toukokuussa teemme retken yhdessä P. Henrikin Seuran ja Teresa ry:n kanssa, katso erillinen ilmoitus./ I Maj gör vi en utflykt med St. Henriks sällskap och Teresa rf, se separat annons.

26.-27.8. 70-vuotisjuhla Töölön Torpassa: juhlaseminaari, käynti W. von Christiersonin haudalla, illallinen ja sunnuntaijuhla messu p. Henrikin katedraalissa. Tarkempi ohjelma ilmoitetaan myöhemmin/70-års jubileum i Töölön Torppa: Festseminarium, besök vid W. von Christiersons grav, middag och på söndagen högmässa i St. Henriks katedral. Programmet publiceras senare.

Catholic Students' Club

Welcome to the **Rosary and Holy Mass** (Latin/English) in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18:00: **Dec. 20. For students and young adults and anyone interested in the Catholic Faith: April 18; May 2, 16 and 30**

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous (klo 17.00-17.30) ja **vesper** (17.30-17.45) maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa. Tervetuloa!

Maallikkofransiskaanit OFS

Kuukausittainen kokouksemme on avoin kaikille kiinnostuneille, joilla on hyvä tahto. Kokouspaikka Pyhän Marian srk-sali, Mäntytie 2, 00270 HELSINKI. Päivä: keskiviikko. Aika kello 17-19. Jokaisen kokouksen alussa on liturgisen vuoden mukainen fransiskaaninen hetkirukous ja info. Ilta päättyy rukouksiin.

Ke 19.4. Tuulikki Tuuri: Franciscan Crown. Fransiskaanisesta ruusukorukuksesta

Ke 10.5. Tuulikki Tuuri: Päivittäiset mietiskelyt Wilfrid Stinissenin opas-tamina

Ma 22.5. EUFRA 2006 rukous- ja paastopäivä, jota vietämme kukin omassa seurakunnassamme osallistumalla mahdollisuuksiemme mukaan messuun ja mietiskelemällä EUFRA 2006:n messutekstejä Seuraava kokouksemme on syyskuun puolivälin tienoilla

Kesällä tapahtuu:

1.-2.7. Köökin seurakunnan järjestämä Franciscus-juhla. Kysy Ålandsresorista

2.-17.7. EUFRA 2006 -viikot Saksassa Bischof-Benno-Hausissa, Bautzen-Schmochtitzissa (kuuluu Dresden-Meissenin hiipakuntaan)

Maanantaiklubi

Marian ja Henrikin seurakuntien yhteinen maanantaiklubi kokoontuu maanantaisin Marian kirkon alakerrassa klo 14 ja on avoin kaikille ja kaikenikäisille. Ennen maanantaiklubin alkamista vietämme yhdessä pyhää messua klo 13.30.

Käsittelemme rukousapostolaatin aiheita ja yhdessä valitsemaamme teemaa, teemme seurakunnalle hyödyllisiä palveluita, valmistamme Äiti Teresa -peittoja ja seurustelemme kahvikupin ääressä. Tervetuloa mukaan!

10.4. Isä Kazimierz Lewandowski SCJ johdattaa meitä pyhälle viikolle

17.4. Pääsiäinen

24.4. Kevätkauden päättäjaiset

Pyhän Henrikin seura

Pyhän Henrikin seuran hallitus 15.3.2006 lähtien: Teemu Heiramo, Tuula Luoma, Magnus Löfving, Salud Mendoza, Marko Pitkäniemi, varapj., Marja-Leena Rautakorpi, pj., Martti Rein, varajäsen, Solveig Winter, varajäsen, Tuula Välimaa, siht. Moderaattorina isä Marino Trevisini

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti P. Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, joka kuukauden 3. tiistai. Ilta alkaa messun vietolla P. Marian kirkossa klo 18.00. Varsinainen kokous alkaa klo 18.30.

OHJELMA KEVÄTKAUDELLA 2006

20.3. ma Maanantaiklubin ja teresojen yhteinen ilta Huom. poikkeuksellinen päivä ja aika! Aloitamme messulla klo 16.30 ja ohjelmalta alkaa noin klo 17.00. Esitelmältä: Psykoterapeutti & tutkija Florence Schmitt kertoo aiheenaan "Oman suvun historian merkitys elämän kulussa", keskustelua.

25.3. la Kirpputorin pystytys klo 13-17. P. Marian seurakuntasalissa.

26.3. su Kirpputorimyyjäiset päämessun jälkeen klo 11.15 - 14.00.

18.4. ti Esitelmältä: Luontaisterapeutti Raija Volk kertoo miten logoterapia voi auttaa ihmistä elämän kriiseissä, keskustelua. Logoterapia on tarkoituskäsitteistä psykoterapiaa, joka houkuttelee ihmistä löytämään elämästään kantavia arvoja, tarkistamaan asenteitaan ja tarvittaessa muuttamaan niitä. Sen perustajan Viktor E. Franklin syntymästä tuli viime vuonna kuluneeksi 100 vuotta.

9.5. ti Kevätjuhlat

Kolumni

Kunniantohtorin arvo reilun kaupan pioneerille

Helmikuun alussa pidettiin Belgiassa Louvain-Neufin katolisessa yliopistossa erikoinen promootiojuhla. Mies, joka alkoi yli 30 vuotta sitten nostaa Meksikon Oaxacan alueen köyhien pienviljelijöiden elintasoa, sai kunniantohtorin arvon. Yliopisto kiitti häntä siitä, että hän auttoi köyhiä talonpoikia saamaan viljelemästään kahvista ja muista tuotteistaan kohtuullisen elatuksen. Tästä aloitteesta on syntynyt Euroopassa niin sanottu *Fair trade* eli Reilun kaupan liike, jonka tuotteet ovat pikku hiljaa saaneet myös Suomessa oman paikkansa kauppojen hyllyillä. Viime vuonna jopa Euroopan Unionin parlamentti päätti ottaa liikkeen suojaansa tukemalla Etelä-Amerikan reilun hintaisten banaanien tuontia.

Reilun kaupan liikkeen perustaja on hollantilainen Jeesuksen pyhän sydämen pappi, isä Frans van der Hoff. Noin kaksikymmentä vuotta sitten hän itse kävi Suomessa puhumassa liikkeen tavoitteista ja merkityksestä taistelussa maailmanlaajuisista köyhyttä vastaan.

Hänen mielestään köyhyyden ongelma ei johdu köyhien laiskuudesta tai siitä, että maailmassa olisi liian vähän hyväntekeväisyyttä harjoittavia rikkaita ihmisiä ja avustusjärjestöjä, vaan ennen kaikkea maailman talouden rakenteellisista puutteista. Monikansalliset yhtiöt ajattelevat ensisijassa vain osakkeenomistajiansa etua. Antaessaan kehitysapua hyvinvointimaat ajavat jossain määrin enemmän omaa etuaan kuin kehitysmaiden hyvinvoinnin kasvua, puhumattakaan niiden kehitysvaltioiden hallituksista, jotka eivät vielä osaa käyttää saamaansa apua maansa köyhyysongelman ratkaisemiseksi.

Oikeastaan valtion varsinainen tehtävä on huolehtia kansalaistensa yleisestä hyvinvoinnista. Tietysti, niin kuin paavi Benedictus XVI ensimmäisessä kiertokirjeessään totesi, aina tullaan tarvittamaan humanitaarista apua ja kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen diakoniaa eli karitatiivista toimintaa. Tällöin ihmiskunnan historiassa kristikunnan rakkauden ja laupeudentyö on jopa edeltänyt monin tavoin nykyajan valtioiden yhteiskunnallista ja sosiaalista toimintaa, joka takaa kaikille kansalaisille hyvinvoinnin ja muut ihmisarvoiseen elämään kuuluvat asiat terveydenhuollosta, työpaikan saannista ja oikeudenmukaisesta palkasta vanhusten huoltoon saakka. Nykyään kirkon tehtävä - ja tämä on paavin mukaan kirkon varsinainen tehtävä - on tuella lähinnä vain täydentää sitä, mihin valtion lainsäädäntö ja yhteiskunnan sosiaaliset järjestelyt eivät ulotu.

Kiitospuheessaan uusi kunniantohtori protestoi voimakkaasti sitä seikkaa, että köyhistä kanssaihmisistä ylipäänsä on tehty ongelma. Juuri tämä selittää, miksi vuosisatojen kuluessa köyhyys on levinnyt ja että se on saamassa tulevaisuudessa vielä pahempia mittoja. Tätä häpeällistä kehitystä on jatkuvasti pidettävä silmällä ja tarvittaessa kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla korjattava.

Isä Frans van der Hoff ei puhunut vain teoreettisesti vaan omasta kokemuksestaan. Koulutukseltaan hän on valtiotieteen maisteri ja opetettuaan yliopistossa dosenttina Kanadassa ja Chilessä useampien vuosien ajan hän päätti mennä elämään Meksikon köyhien pienviljelijöiden keskuuteen. Hän asui samanlaisessa hökkelissä kuin he, lypsi pari kertaa päivässä oman lehmänsä, poimi heidän kanssaan kahvia ja yritti myydä sadon kohtuullisella hinnalla, mutta turhaan, koska suurmaanomistajat määräsivät kahvinhinnan omaksi edukseen. Puheessaan hän tunnusti, että silloin köyhät talonpojat oppivat hänelle, että he ovat ihmisiä, jotka ovat syntyneet köyhyyden ja rakkauden luovasta suhteesta. Hän oli kiitollinen heiltä saamastaan kokemuksesta todeten, että vaeltaminen yhdessä heidän kanssaan on iloa ja kipua, myötätuntoa ja heikkoutta, yhteistä protestoimista ja yhdessä sellaisten teiden etsimistä, jotka johtavat pois umpikujasta. Se on elämän rikkautta, joka vapauttaa.

Lopuksi pienviljelijät päättivät itse markkinoida oman kahvinsa, niin että sen voitto-osa jäisi heille keskenään jaettavaksi. Tällöin syntyi heidän oma tuotteensa: Max Havelaar -kahvi, Reilun kaupan ensimmäinen tuote, jolla on myös oma brändi eli kauppatunnus. Reilun kaupan tavoite ei ole säälin herättäminen tai laupeuden saaminen vaan kaupanteko, jossa keskeisessä asemassa on ihminen, eikä vain pääoma ja sen kaoottinen voiton tavoittelu. Päätteeksi isä Frans van der Hoff sanoi pitävänsä saamaansa kunniantohtorin hattua tunnustuksena köyhien etusijasta maailmassa. Tätä ajatellen jokainen yliopisto voi myös oppia paljon Meksikon pienviljelijöiltä.

Paaston aikana pyrimme Suomessa säästämään paastouhrin, jonka tuloksen tuomme palmusunnuntaina kirkkoon. Siitä tulee meidän uhrilahjamme, merkki meidän toivostamme kasvaa rakkauttamme Jumalaa ja lähimmäisiimme. Reilun kaupan tuotteet ovat hyvä sijoitus säästöillemme, ei vain paastonaikana vaan myös ympäri vuoden. Tällä hetkellä täytyy Suomessa vielä hiukan etsiä, mistä kaupasta ja mistä hyllystä löytyy reilun kaupan tuotteita. Markkinoilla on Suomessa paitsi banaaneja ja kahvia myös teetä ja kaakaota. Seurakuntien kirkkokahvilla reilun kaupan kahvin tarjoaminen ei olisi kenellekään pahitteeksi.

Frans Voss SCJ

“Nyt olen tullut, Herra...”

Diakoniksi vihkiminen Turussa

Herran syntymän ilmoittamisen juhlapyhänä eli suomalaisittain Marianpäivänä 25.3.2006 Helsingin piispa Józef Wróbel SCJ vihki diakoniksi pappiskandidaatti **Paolo Nguyen Toan Trin**, joka Lontoossa ja Roomassa suorittamiensa teologian opintojen jälkeen on jo lähes vuoden ajan ollut avustamassa kirkkoherraa Turun Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunnassa.

Trin alati iloinen ja avulias lähestymistapa ja hänen lämmin ja aidosti kristillinen mieltensä ovat jo antaneet meille hyvän esimerkin, jota seurakuntalaisten kannattaisi noudattaa omassakin elämässään. Olemme myös panneet merkille hänen moitteettoman ja runsasvivahteisen suomen kielensä, joka tulee esiin sekä puheessa että kirjoituksessa, vaikka se ei olekaan hänen äidinkieltään. Niinpä tämä vihkimisjuhla oli iloinen perhepahtuma koko seurakunnalle – luultavasti ensimmäinen Turussa toimitettu diakoniksi vihkiminen viiteensataan vuoteen. Aikaisemmin diakoneja on 1900-luvulla vihitty ainakin Helsingissä ja Tampereella ja vuonna 1998 myös Lohjan Pyhän Laurentiuksen kirkossa.

Vihkimisjuhlaan osallistui piispan ohella ainakin 11 pappia sekä harvinaisen suuri määrä seurakuntalaisia. Myös vihittävän vanhemmat, sukulaiset ja ystävät olivat paikalla. Tilaisuutta juhlisti seurakunnan kuoro **Elzbieta Guzek-Soinin** johdolla sekä vietnamilaiskuoro **Tran Tinh Nhuen** johdolla. Viimemainittu kuoro aloitti juhlan mahtavilla sävelillään. Laulun ensimmäinen säkeistö kuuluisi suomeksi: “Kun kuulen äänen, joka kutsuu minut kylvämään uutta uskoa, tunnen itseni ihmeelliseksi, koska Jumala rakkaudessaan on valinnut minut. Eräänä päivänä Pyhä Henki tuli pyhittääkseen minut Jumalalle, joka käskää minun mennä kaikkialle maailmaan levittämään ilosanomaa kaikille ihmisille.”

Laulu kuvaa vihittävän diakonin vastausta Pyhän Hengen kutsuun, joka kehottaa häntä vaeltamaan eteenpäin pyhään pappuuteen johtavalla tiellä.

Diakoni lausuu psalmin kerrosäkeen sanoin: “Minä olen tullut, Herra. Minä täytän tahdoti mielelläni.” Sama alttius ilmenee Neitsyen vastauksesta, kun enkeli Gabriel ilmoittaa hänelle Jumalan tulevan ihmiseksi hänen kauttansa. Neitsyt vastaa: “*Fiat mihi secundum verbum tuum.*” Molemmat juhlan aiheet – Herran syntymän ilmoittaminen ja diakoniksi vihkiminen – sopivat siis hyvin yhteen.

Syvällisessä saarnassaan piispa puhui mieleen painuvasti kummastakin aiheesta. Hän mainitsi myös, mitä kirkko nyt odottaa uudelta diakonilta. Tämän tehtävä on julistaa evankeliumia, siis saarnata ja opettaa, avustaa pappia pyhän eukaristian vietoissa, toimittaa kasteita, avioliittoon vihkimisiä ja hautauksia sekä harjoittaa ensimmäisten diakonien tavoin karitatiivista toimintaa.

Diakoniksi vihittävä antoi juhlalliset lupauksensa, minkä jälkeen rukoiltiin yhdessä kaikkien pyhien litanioita. Sitten piispa asetti kätensä vihittävän päälle ja lausui vihkimisrukouksen: “Kaikkivaltias Jumala, katso laupiaasti tämän palvelijasi puoleen... joka tulee palvelemaan sinua pyhällä alttarilla. Lähetä häneen Pyhä Henki seitsemine lahjoineen ja vahvista häntä uskollisesti täyttämään palvelutehtävänsä.” Vihittävä sai diakoninviran merkit, stolan ja dalmatikan, ja piispa ojensi hänelle evankeliumikirjan lausuen: “Ota vastaan Kristuksen evankeliumi, jonka julistajaksi olet tullut. Katso, että minkä luet, sen uskot, mihin uskot, sitä opetat ja sen, mitä opetat, toteutat myös omassa elämässäsi.”

Messun Roomalainen kaanon ylensi sydämet Jumalan puoleen, ja pyhään kommunioon osallistui satoja juhliavieraista. Kommunioaikana vietnamilaiskuoro esitti Jumalan rakkauden laulun: “Jumalan rakkaus minua kohtaan on valtava, se on kuin valtameri, kuin tyhjentymätön lähde. Jumala on rakastanut minua ikuisuudessa, kun aurinko ja kuu eivät vielä olleet olemassa. Jumala rakastaa minua kantaen jatkuvasti syntejäni ja uskottomuuttani... Hän kantaa

Jokainen diakoni, niin kuin jokainen pappikin, palvelee kirkkoa eli Jumalan kansaa. Mutta kirkossa hän ennen kaikkea palvelee Jumalaa. Häneltä Tri on saanut hengellisen kutsumuksen. Tänään Tri saa Jumalalta myös erityisen sakramentaalisen sinetin, josta käytetään nimeä *character*. Tätä sinettiä ei voi hävittää ja se muovaa Tritä erityisellä tavalla Kristuksen kaltaiseksi (vrt. KKK 1570). Se tarkoittaa, että diakonina Tri on erityisellä tavalla osallinen Kristuksen pappuudesta. ... [Jeesus Kristus] sanoo sinulle tänään, niin kuin aikanaan apostoleille: “Kun olette tehneet kaiken, mitä teidän tulee tehdä, sanokaa: ‘Me olemme arvottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.’” (Luuk. 17:10)

Piispan saarnasta

kärsimykset unohtaen itsensä minun takiani...”

Juhlan jälkeen kokoontuttiin Birgittasaliin, jonka seinät pullistelivat väen paljoudesta. Siellä tarjottiin ylen määrin ruokaa ja juomaa ja onneltiin uutta diakonia. Puheen sorina oli kuitenkin niin valtaisa, että onnittelut oli pakko esittää yksityisesti, viittomakielellä tai suoraan korvaan kuiskaamalla. On miltei uskomatonta, miten paljon desibelejä tämä seurakunta saa aikaan, kun se on suljettu liian pieneen tilaan. Mieleen hiipii joskus vilpittömän kysymys, miksi seurakunnan pitää jatkuvasti suloutua riittämättömiin tiloihin, vaikka ympäristössä seisoo isoja kirkkoja puoliksi

tyhjillään. Eli milloin Kustaa Vaasan riistämät kirkkoja ruvetaan palauttamaan niiden alkuperäiseen käyttöön, johon rakentajat ovat ne tarkoittaneet?

Päivänsankari sai myös lahjoja yksityisiltä ja yhteisöiltä. Birgittalaisarten ystävät antoivat hänelle vuonna 1936 painetun latinankielisen kirjan, osan breviaaria, jonka piispa Cobben oli saanut muistoksi pappuutensa 12-vuotisjuhlassa. Monet merkinnöt osoittavat, että piispa on lukeut sitä ahkerasti. Kun hän vuonna 1967 lähti eläkkeelle kotimaahansa, hän jätti kirjan perinnökseen Turussa työskenteleville hollantilaisille sisarille. Kun nämä sitten keväällä 1986

palasivat Hollantiin antaen tilaa pyhän Birgitan sääntökunnalle, he uskoivat kirjan allekirjoittaneen haltuun. Vaikka nykyisin käytetään uudempaa breviaaria, olen varma, että kirjan uusi omistaja pitää sen arvossa merkinä jatkuvuudesta kirkossa, joka vielä tänään on sama kuin 2000 vuotta sitten. Kirjan lisäksi ystävämme Sofia ojensi diakonille kimpun vaaleanpunaisia ruusuja. Niiden myötä toivotamme hänelle runsainta Jumalan siunausta ja Pyhän Hengen johdatusta.

Kalevi Vuorela

Diplomaatin tie Tel Avivista Roomaan

Viime vuonna eläkkeelle siirtyneen suurlähettiläs Antti Hynnisen ura alkoi Israelista Moskovan patriarkaatin asioita hoidellessa ja päättyi Suomen Pyhän istuimen suurlähettiläänä. Uskontojen keselläkin hänen tehtävänsä oli edustaa valtiota valtiossa. Fides haastatteli suurlähettilästä hänen kotonaan Espoossa.

Suomen suhteet Pyhään istuimeen

Antti Hynninen on viime vuosien aikana tullut tutuksi monille Suomen katolilaisillekin. Hän aloitti Sveitsin Bernissä olevana Suomen suurlähettiläänä heinäkuussa 2001 ja jäi siltä paikalta eläkkeelle 65-vuotiaana viime kesänä.

”Sen jälkeen kun Suomi toisen maailmansodan jälkeen luopui paikalla asuvasta edustajasta Vatikaanissa, pitkälti kylmän sodan tilanteen tähden, on suhteita pääasiassa hoidettu Bernistä käsin, joskus kyllä Wienistä, kerran Madridista ja pari vuotta vielä Kairosta, jonne Madridin suurlähettiläs oli siirtynyt”, Antti Hynninen mainitsee.

Järjestely, jossa jonkin muun maan suurlähettiläs hoitaa suhteita myös Pyhään istuimeen, johtuu siitä, että Mussolinin Italian ja Vatikaanin välillä vuonna 1929 allekirjoitettu ja yhä voimassa oleva Lateraanisopimus takaa sen, ettei minkään maan Italian suurlähettiläs voi samaan aikaan toimia maansa edustajana Pyhän istuimen luona.

Suomen suhteet Vatikaaniin solmittiin sodan aikana vuonna 1942. ”Syyt eivät kuitenkaan olleet olennaisesti uskonnolliset”, Hynninen toteaa, sillä ”Vatikaani, samoin kuin Tukholma, Lissabon, Bern ja Ankara, oli ainoita puolueettomia huomioitsijapaikkoja sodan aikana”. Diplomatian rikasta historiaa selvittellen Hynninen kertoo, että ”näissä kaupungeissa saattoi diplomaattikunnassa todellakin nähdä toisiaan vastaan sotivien maiden edustajia koko sodan ajan”. Esimerkiksi Englannin Italian suurlähettiläs pysyi koko sodan ajan Roomassa, joskin välillä evakuoituna Vatikaanin muurien suojiin. Toisaalta Pyhän istuimen diplomaattisuhteet olivat monitahoiset jo silloin. ”Heillä oli yhtä ja toista sanottavaa muun muassa sodasta irtautumiseen.”

Suomella oli vuoteen 1947 saakka suurlähettiläs paikan päällä, ”sen ajan huippuni-

miä”, Hynninen kehuu. Se ehkä kertoo jotakin paikan merkittävyydestä. Heidän jälkeensä suhteita hoiti va. asainhoitaja Göran Stenius. Hänen urotyönsä oli Villa Lanten vuokraaminen ja lopulta sen ostaminen Suomen valtiolle – ”Kekkosen kautta Amos Andersonin rahoilla”.

Diplomaatin ura

Antti Hynnisen virkamiesura alkoi pääesikunnassa vuonna 1965. Sieltä hän siirtyi ulkoministeriöön helmikuussa 1966 ja sai ensimmäisen varsinaisen diplomaatin tehtävänsä Marseillessä vietetyn harjoittelukauden jälkeen Israelista kuuden päivän sodan aikana. Tehtävä oli hyvin mielenkiintoinen, koska tuolloin 26-27-vuotias Hynninen sai itsenäisesti hoitaa Suomen ensimmäisen suojeluvaltio-tehtävän. Silloinen itäblokki katkaisi heti sodan päätyttyä suhteensa Israeliin. Siitä syystä Neuvostoliitto ja Puola pysyivät Suomea hoitamaan heidän intressejään. ”Menettelytapa on perinteinen, ja esimerkiksi Sveitsillä on ollut kymmeniä ellei satoja suojeluvaltioitehtäviä. Se hoitaa paraikaa esimerkiksi Yhdysvaltojen edustautumista Havannassa ja Teheranissa”, Hynninen huomauttaa.

Mielenkiintoiseksi tehtävän teki se, ettei ”kukaan oikein osannut antaa minulle ohjeita” ja että käytännössä suurimmaksi tehtäväksi tuli ”hoitaa Moskovan patriarkaatin etuja”. Hynninen valaisee: ”Eteeni tuli monia historiallisesti mielenkiintoisia kiistakysymyksiä. Olihan Neuvostoliitto toisena maana Yhdysvaltojen jälkeen tunnustanut Israelin vuonna 1948 ja edellyttänyt silloin, että Moskovan patriarkaatti saa itselleen tsaarisen Israelin alueelta aikanaan hankkimia maa-alueita.”

Hynninen ura jatkui sitten Genevessä, Pariisin OECD-edustustossa, välillä taas Suomessa. Vuodesta 1976 vuoteen 1979 hän oli lähetystöneuvoksena Brysselissä. Tuohon aikaan suurlähetystö hoiti suhteet myös Euroopan talo-

usyhteisöön (EEC). ”Silloin tutustuin myös vaimooni”, Hynninen muistelee lämpimästi. ”1979 palasin Suomeen, jossa toimin 8 vuotta. Vastasin muun muassa monenkeskistä kehitysyhteistyöstä. 1987 sain nimityksen Kairoon, jossa toimin suurlähettiläänä pari vuotta.” Vuonna 1989 Hynninen palasi Eurooppaan Suomen pysyväksi edustajaksi Geneveen, missä hän muun muassa osallistui Suomen EU-jäsenyyttä pohjustaneisiin ETA-neuvotteluihin. Pitkän Geneven rupeaman jälkeen Hynninen toimi kaksi ja puoli vuotta kauppoliittisena alivaltiosihteerinä ja viimein 4,5 vuotta suurlähettiläänä Pariisissa.

”Pariisin jälkeen, kun tiesin, että haluan eläkkeelle 65-vuotiaana, halusin paikan, joka olisi täysin erilainen ja jossa ei olisi Euroopan Unionia eikä kauppoliittikkaa. Se paikka oli Bern ja Pyhä istuin”, Hynninen vahvistaa. ”Pyhä istuin kiinnosti minua osittain juuri sen takia, että olin aikaisemmin tutustunut Moskovan patriarkaattiin, juutalaisuuden paikan päällä, sekä muslimiystävien kautta myös islamiin. Vatikaani oli tältä kannalta intellektuaalisesti mielenkiintoinen kohde, koska tunsin Rooman myös kullisseita.” Tällä Hynninen tarkoittaa katolista vaimoan, jonka sisar työskenteli aikaisemmin Roomassa kansainvälisen pappisasuntolan johtotehtävissä. ”Vaimoni veli taas opiskeli papiksi Itävallassa ja on toiminut jo parikymmentä vuotta Brasiliassa”, Hynninen kertoo.

Suurlähettiläänä Vatikaanissa

Mutta mitä on diplomaatin työ Vatikaanissa? Antti Hynninen korostaa heti, ettei diplomaatti ”edusta kirkkoa kirkossa vaan valtiota valtiossa”. ”Ekumenia on ihan toinen juttu”, hän sanoo ja muistuttaa, että edesmennyt paavi Johannes Paavali II mainitsi Suomen ekumenian esimerkkinä vielä viimeisessä puheessaan kuurialle.

Siinä on luterilaisella puolella kunnostautunut varsinkin kirkon ulkoasiain osaston johtaja Risto Cantell.

Hynninen matkusti työnsä puolesta Roomaan 15 kertaa. Se on paljon. ”Eivätkä ne olleet mitään turistimatkoja, vaan täynnä tapaamisia kollegojen kanssa, kohtaamisia Vatikaanin muurien sisällä ja ulkopuolellakin”, Hynninen kertoo. ”Monesti Bernin talvet olivat kovin harmaat. Silloin sanoin joskus ystävilleni vitsaillen, että kun haluan vähän väriä ja vaihtelua, lennän Pyhän istuimen luo”, hän nauraa.

”Kaiken kaikkiaan olin hyvin vaikuttunut Vatikaanin edustajien korkeasta intellektuaalisesta tasosta ja toiseen siitä, miten helppo ja yhä helpompi oli päästä puheille heidän luokseen”, Antti Hynninen kiittää. ”Oli hämmästyttävää, että vajaan kymmenen tuhannen katolilaisen, valtaosaltaan luterilaisen maan edustaja otettiin näin helposti vastaan”, hän ihmettelee vieläkin ja hymyilee: ”Ehkä he huomasivat harrastuksen?” Kaikki suhteet eivät siis käy Vatikaanin valtiosihteeristön kautta. ”Eivätkä Suomessa kirkot siitä pahastuneet, jos kävin vaikkapa kardinaali Kasperin luona.” Vierailu Kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston puheenjohtajan luona oli tarpeen muun muassa silloin, kun Hynninen teki raporttia Ukrainan vaalien ennakoasetelmista. ”Siinä neuvostossa sattui olemaan Ukrainaa hyvin tuntevia ihmisiä.”

Suhteita on luonnollisesti paljon myös muiden maiden Vatikaanin suurlähettiläisiin. Monet, varsinkin niin sanotut suuret katoliset maat pitävät tätä paikkaa sitä paitsi suuressa arvossa. Kaikkein työllistetyin suurlähetystö lienee kuitenkin Israelin – ymmärrettävistä syistä.

Käytännössä Antti Hynnisen työtä Roomassa helpotti Villa Lanten intendentti **Simo Örmä**. Kun Hynninen valmisti raporttejaan, hän otti 2-3 viikkoa ennen vierailuja yhteyden Örmään, kertoi aiheensa

ja antoi tämän hoitaa loput. ”Mikään ei olisi onnistunut niin hyvin, ellei hän olisi ollut apunani Villa Lantessa. Hän tuntee kaikki ja järjesti tapaamiset”, Hynninen kehuu.

Yksi erityisen hyvä puoli on vielä mainitsematta, nimittäin se, ettei diplomatiavaatikaanissa ainakaan kiirettä, toisin kuin EU:n tai multilateraalien yhteyksien parissa. ”Tällainen aikataulu on todellista luksusta”, Hynninen toteaa ja jatkaa: ”Saattoi valmistella ja jopa miettiä, mikä nykyaikaisessa työelämässä on lähes mahdotonta.”

Euroopan kristilliset juuret

Hynninen sai Vatikaanin raporteistaan Suomessa enemmän palautetta kuin muualta kirjoittamistaan. Synnä tähän hän pitää eurooppalaisen integraation syvenemistä: EU:n historiallis-kulttuuris-uskonnollinen tausta alkoi vähitellen kiinnostaa täälläkin. Suomi oli integrointunut jonkin (foundind fathers) olivat kaikki katolilaisia. ”Ja Suomessa oli täysin uutta, että Euroopan komission puheenjohtajan kabinetissa on poliittisten ja muiden neuvonantajien rinnalla myös uskonnollisten asioiden neuvonantaja”, Hynninen huomauttaa.

Käytännön päätöksenteossa uskonnolla ei Unionissa ole paljonkaan merkitystä, koska siellä ei ole sellaisia kysymyksiä paljonkaan, jotka koskisivat uskontoja. ”Mutta uskonto tuli hyvin esille perustuslakikysymyksessä”, Hynninen muistelee. ”Eihän viime kädessä ollut kysymys siitä, onko joku kristitty vai ei, vaan siitä, että Euroopan kristilliset juuret ovat historiallinen tosiasia. Kirkon taktiikka oli kuitenkin ehkä vähän ongelmallinen, koska se aloitti keskustelun Jumalasta.” Eihän olisi voitu kuvitellaakaan, että esimerkiksi sekulaari Ranska koskaan olisi voinut sitä hyväksyä.

Tämä prosessi olisi mielenkiintoinen tutkimusaihe jollekin gradun tai väitöskirjan kirjoittajalle. Siihen suhtautuminen heijastaa suomalaisten päättäjien – niin kirkollisten, valtiollisten, poliittisten kuin virkamiestenkin – käsityksiä siitä, mitä Euroopan historiallisuus tarkoittaa. “Aihetta kannattaisi tutkia nyt”, Antti Hynninen sanoo, “koska kirjallisia lähteitä on vähän ja haastateltavatkin vielä muistaisivat jotakin”.

Hynninen mukaan on mielenkiintoista myös huomata, millaisia instrumentteja Pyhälä istuimella on käytössään: valtioiden päämiehet käyvät paavin luona, nuntiukset vaikuttavat tahoillaan, piispat ja piispainkokoukset tahoillaan.

“Välineitä ei puutu”, Antti Hynninen tunnustaa.

“Kun itse pääsin alkuvuodesta 2005 keskustelemaan kahden kesken kardinaali Ratzingerin kanssa”, Hynninen kertoo, “keskustelimme Euroopan maallistumisesta. Kun kysyin, mitä asialle voi tehdä, kardinaali sanoi, ettei tiedä. Hän tarkoitti, ettei ongelmaan ole mitään yksinkertaista ratkaisua. Hän kertoi muuten tutustuneensa joskus suomalaisen teologin väitöskirjaan Hans Küngistä. Tarkennettuaan, että kyse oli piispasta, kävi selväksi, että Ratzinger tarkoitti Eero Huovista.”

Antti Hynnisen monipuolisen diplomaatin ura alkoi osittain uskonnollisissa merkeissä Israelissa ja päättyi jotenkin

samankaltaisella tavalla, vain vähän sen jälkeen, kun paavi Johannes Paavali II:n yli neljännesvuosisadan mittainen pontifikaatti oli tullut päätökseen ja uusi paavi oli valittu. Eläkepäivien täyteen hän ei ainakaan vielä suunnittele uutta diplomaatin elämäkertakirjaa, ehkä sen sijaan jotakin kirjallista niistä aiheista, joita hän jollakin tavalla sattuu tuntemaan. “Katsotaan nyt”, hän sanoo hieman salamyhkäisesti.

Marko Tervaportti

Lukemisen arvoinen

Suurlähettiläs Hynninen kannusti haastattelun kuluessa moneen otteeseen tutustumaan Pekka Salon vuonna 1997 Suomen kirkkohistorian seuran toimituksia -sarjassa julkaistuu väitöskirjaan. Seuraavassa esitetään Yliopistolehden yhteenveto väitöksestä:

Suomen ja Vatikaanikaupungin suhteet 1918-1968. Humanistisessa tiedekunnassa esitettiin 11.10.97 tarkastettavaksi FL Pekka Salon väitöskirja “Suomi ja Pyhä istuin 1918- 1968. Suomen ja Vatikaanikaupungin valtion välisten suhteiden kehitys vuodesta 1918 vuoteen 1968”. Tutkimus kuuluu Suomen historian alaan. Vastaväittäjänä oli professori Reijo Heinonen (Joensuun yliopisto) ja kustoksena professori Erkki Kouri. Teos julkaistaan sarjassa Suomen kirkkohistoriallisen seuran toimituksia.

Vatikaani oli ensimmäisiä Suomen tunnustaneita valtioita. Tunnustamislaisuudessa Vatikaanissa vuonna 1918 sekä paavi Benedictus XV että Suomen viralliset edustajat toivoivat suorien suhteiden perustamista Suomen ja Pyhän istuimen välille, mikä ei kuitenkaan toteutunut ennen toista maailmansotaa.

Paavi Pius XII tuomitsi jouluaattona 1939 radioidussa puheessaan voimakkaasti Neuvostoliiton hyökkäyksen Suomeen. Suomen liittymisen sotaan saksalaisten rinnalla kesäkuussa 1941 johti maan poliittisen johdon tilanteeseen, jossa oli tarkoituksenmukaista yrittää turvata rauhan säilyminen suhteessa länsiliittoutuneisiin. Tulevissa rauhanjärjestelyissä oli hyvin tärkeää turvata niin amerikkalaisten kuin englantilaistenkin tuki. Neutraali Vatikaani tarjosi tässä mielessä Suomelle hyvän väylän näiden yhteyksien ylläpittoon.

Suomi solmi diplomaattiset suhteet Vatikaanin kanssa kesällä 1942, perustaen samalla täysivaltaisen lähetystön Pyhän istuimen luo. Suomen ensimmäiseksi Vatikaanin-lähettilääksi nimitettiin ministeri Georg Achates Gripenberg, joka oli vastikään ollut Suomen lähettiläänä Lontoossa. Lähetystösihteeriksi nimitettiin maisteri Göran Stenius, joka oli Suomen roomalaiskatolilaisia. Gripenberg, joka oli selvästi suuntautunut länteen päin, haluttiin lähettää yhtä selvästi saksalaismielisen Suomen Italian-lähettilään Onni Talaksen vastapainoksi Rooman diplomaattipiireihin.

Vuoden 1942 loppuun mennessä Vatikaani oli lieventänyt virallista suhtautumistaan Neuvostoliittoon. Pyhä istuin ei tietenkään voinut hyväksyä bolševismia sinänsä, mutta Saksan myötämien muuttuessa vääjäämättömästi vastamäkeksi Itä-Euroopan roomalaiskatolilaisien asema tuli Vatikaanille äärettömän tärkeäksi. Myös Suomi omalta osaltaan sai kokea tämän Vatikaanin suunnanmuutoksen.

Suomen lakkautettua Roomassa olevan lähetystönsä Suomen Vatikaanin-lähetystö jäi ainoaksi Suomen edustustoksi Italian niemimaalla yli kolmen vuoden ajaksi, vuosiksi 1944-1947.

Pius XII:n rahallinen apu Suomelle, erityisesti Suomen lapsille oli tervetullutta. Vatikaanin tarkoituksena oli auttaa 50.000:ta suomalaista lasta. Tämä paavin avustustoiminta jatkui jatkosodan ajan ja vielä vuoteen 1950 asti. Suomi hankki ulkomailta paavin osoittamilla varoilla lasten vaatteita ja kenkiä sekä lääkkeitä. Avun koordinoinnissa Suomen Vatikaanin-lähetystöllä oli mitä tärkein merkitys.

Suomen Vatikaanin-lähetystö pyrki vaikuttamaan siihen, että myös Pyhän istuimen lähettiläs voisi asettua Helsinkiin. Sodan päätyttyä Pyhä istuin epäro'i tässä asiassa, mutta samoin teki myös Suomen ulkoministeriö. Kumpikin puoli pelkäsi Moskovan reaktiota. Tosin Vatikaani ilmoitti odottavansa asiassa vihreää valoa Suomen puolelta. Tätä valoa ei Suomi rohjennut näyttää.

Suomen Vatikaanin-lähetystön v.a. asiainhoitajalla Göran Steniusella oli ratkaiseva osuus siinä, että Suomen valtio sai hankituksi Villa Lante-rakennuksen. Vatikaani edisti suunnitelman toteuttamista. Stenius oli myös paavi Paavali VI:n hyvä ystävä. Voidaan väittää, että ilman Suomen Vatikaanin-lähetystöä ei Suomella olisi myöskään Villa Lantea.

http://yliopistolehti.helsinki.fi/1997_17/vaitokset.html

Viron ansiomerkkejä useille katolilaisille

<http://www.vhk.ee>

Kun itsenäisen Viron perustuslaki vuodelta 1920 sääti, että vain sotilashenkilöt sodan aikana voidaan palkita kunniamerkein, säädettiin vuonna 1936 ansiomerkkilaki. Tämä salli myös siviilihenkilöiden palkitsemisen ansiomerkein. Vanhat ansiomerkit otettiin käyttöön maan itsenäistyttyä 1991.

Uudelleen perustetun Viron valtion Valkean tähden ansiomerkkejä annettiin ensimmäisen kerran vuonna 1995. Silloin saajina oli 80 suomalaista, joista kahdeksan sai Huokan ansiomerkin.

Tänäkin vuonna Viron valtio palkitsi ansioituneita kansalaisiaan ja vierasmaalaisia Viron hyväksi tehdystä työstä.

Ansiomerkkiluettelossa on nimi **Philippe Jourdan** ja nimen perässä selvityksenä Eesti kirikuelu edendaja, roomakatoliku kiriku piiskop eli Viron katolinen piispa. Hän sai kolmannen luokan Valgetähe teenetemärk eli Valkean tähden ritarikunnan ansiomerkin, joka annetaan Viron kansalaisille, mutta se on tärkein diplomaattisiin perustein vierasmaalaisille annettava tunnustus.

Tämän vuotisessa Viron ansiomerkkiluettelossa on muitakin meille tuttuja henkilöitä. Birgittalaisisarten

yleisabbedissa äiti **Tekla Famiiglietti** OSSS Roomasta sai ansiomerkin Marjamaa risti teenetemärk eli Marian maan ansioristi. Tämä ritarikunta perustettiin vuonna 1994. Sen kaulanauhake risteineen on aina istuvalla Viron presidentillä.

Ritarikunnan nimi Terra Mariana viittaa Viron keskiaikaiseen kirkolliseen nimeen Maarjamaa, jota vielä käytetään runollisesti Eesti nimen synonyminä. Tässä ansiomerkinä on väreinä Viron lipun värit, joita voitaisiin myös sanoa neitsyt Marian väreiksi: sininen – taivaan kuningatar; musta – kärsivä äiti; ja valkea – pyhä neitsyt.

Tämän merkin saajien luettelossa on myös nimi **Georgina Alde Le Beau**, Eesti hariduse lu ja vabatahtliku edendaja. Kuka ihmeen Georgina Alde Le Beau? Tietenkin meidän kaikkien tuntuma sisar **Mary Venard** CPPS, kotoisin Yhdysvalloista, nykyisin Suomen kansalainen.

En ole nähnyt perusteluita sille, miksi hän sai tämän ansiomerkin. Ajattelen kuitenkin kaikkea sitä, mitä sisar Mary on Virossa tehnyt jäätyään eläkkeelle Helsingin Englantilaisesta koulusta, jossa hän toimi opettajana 48-vuotta.

Olen suuresti ihmetelty

hänen voimavarojaan, lähteä nyt 71-vuotiaana vieraaseen maahan ja jatkaa siellä opettajana. Enpä tiedä pystyisikö monikaan meistä siihen! Alkuun hän koulutti Vanalinna Hariduset Kollegiumissa opettajia englannin kielen opettajiksi ja hän kirjoitti opettajille tarkoitettua englannin kielen opetusmetodikirjan.

Sisar Mary hankki tukea sokeiden ja näkövammaisten lasten koulunkäynnin mahdollistamiseksi yhdessä näkevien kanssa. Hän osti tietokoneita, joiden näppäimistö oli Breiliä ja näyttö estä. Näin näkevä opettaja ja näkövammaisen saivat kirjallisen kommunikointimahdollisuuden. Alkuun tästä kyllä Viron viranomaiset häntä moittivat, kysyen kuka tämän kustantaa?

Virossa olonsa alkuajoina hän kutsui Englantilaisen koulun lasten vanhempia Vanalinna Hariduset Kollegiumiin virolaisten avuksi järjestämään myyjäisiä koulun hyväksi. Virolaiset vanhemmat tajusivat välittömästi, miten voivat tukea koulua vapaaehtoistyöllään. Koulun myyjäiset ovat suuri tapahtuma vielä nytkin.

Sisar Mary siirtyi Tarton katoliselle koululle opettamaan englantia muutama vuosi sitten. Tällä hetkellä hänellä on menossa paluu vähitellen

takaisin Tallinnaan.

Opettajana Sr Mary on ollut kasvattaja. Hänen luontainen kykynsä nähdä kussakin lapsessa aina se, mikä hänessä on parasta ja tukea sitä, on tehnyt hänestä pidetyn opettajan. Näin oppilaat ovat saaneet kokea onnistumisia ja jälleennäkemiset sisar Maryn kanssa ovat riemukkaita kohtaamisia.

Opetustyönsä ohella sisar Mary on katsellut tarkalla silmällä ympärilleen nuorena valtiossa etsien avustuskohdetta.

Hän on Amerikassa käydessään järjestänyt eli kerjännyt avustuksia, esimerkiksi Viron sairaaloille tuotiin rapakon takaa kahdeksan 40 jalan konttillista lääketieteellisiä laitteita ja instrumentteja sekä muita sairaalatarvikkeita.

Virossa tekee avustuskohdetta 40 ystävän joukko vuosittain kahdesti. Näille ystäville sisar Mary etsii avustuskohdeeksi sopivan paikan. Ystävät ovat täten saaneet tutustua Viron sosiaaliohjelmiin laajalta alueelta. Ystävät ovat käyneet vanhainkodeissa, vammaisten lastenkodeissa ja kouluissa, katu-lastenkodeissa, sokeainkoulussa, venäläisten lastenkodeissa, ensikodeissa jne.

Edellä mainittu on vain pieni osa kaikesta siitä, mitä

hän on Virossa tehnyt, joten hän jos kukaan on ansiomerkinsä ansainnut!

Äskettäin kuollut Viron presidentti Lennart Meri on luovuttanut ensimmäisen Maarjamaan ritarikunnan kaulanauhakkeen risteineen Suomen presidentille **Martti Ahtisaarelle** vieraillessaan Suomessa toukokuussa 1995. Presidentti **Arnold Rüütel** luovutti sisar Mary Venardille Maarjamaan ritarikunnan ansioristin viime helmikuun 22. päivänä, joka oli myös Sr. Maryn 83-vuotissyntymäpäivä. Tämä oli hieno syntymäpäivälahja!

Onnea ja Jumalan siunausta "Venkun" jatkuvalla työllä köyhien ja vähäosaisten hyväksi.

Maila Berchtold

Katekeettisen keskuksen kesäleirit 2006

Leirien yhteisenä teemana tänä kesänä: RAAMATUN ELÄIMET

Stella Maris:

Varhaisnuorten leiri 10-13v. 4. - 9.6.

Hinnat: 90e, sisarukset 80e ja ei-katoliset 110e.

Monipuolinen leiri sunnuntailounaasta perjantai-iltaan.

Isoset suunnittelevat ohjelmaa ja vauhdittavat leiriläisiä. (leirimajoitus)

Lasten leiri 1 ja 2, 5-9v. 11.-17.-23.6

Hinnat: 90e/80e/110e viikossa.

Pienten lasten turvallinen ja hauska leiri tutussa ympäristössä.

Toisen viikon sunnuntaina Köyliön pyhiinvaellus bussilla. (leirimajoitus)

Sporttileiri 8 - 13v. 25.6 - 2.7.

Hinnat: 95/85/110

Liikuntapainotteinen, monipuolinen leiri. (leirimajoitus)

Perheleiri 12. - 19.7.

Samaan aikaan on nuorille 14-18-vuotiaille isoskoulutusta. Heidän koulutukseensa kuuluu teoriaa ja käytännön työharjoittelua, esim. ohjelmoida leirille sopivaa ajanvietettä. Isosten koulutus ja ylläpito maksetaan, ainoastaan matkat pitää itse kustantaa.

Hinnat: aikuiset 170e lapset 100e. (perheleirillä yksityismajoitus, isosilla leirimajoitus)

Maalausleiri 23. - 30.7. (aikuisille ja lapsille, lapset vain holhoojan kanssa)

Suosittu maalauskurssi ammattitaitelijan opastuksella, öljy, akvarelli, pastelliväreillä.

Hinnat: aikuiset 200e, lapset alle 16v. 130e; ei-katoliset 220e/150e.

(yksityismajoitus). Ilmoittautumiset Maiju Tuomiselle: 040-5661381.

Leiri-ilmoittautumiset 7.4. jälkeen (nimi, sosiaaliturvatus, osoite, puh., allergiat ym.)

Katekeettiseen keskuksen: puh. 09-2416095 fax 09-5885157, email katekeesi@catholic.fi. Kaikki ilmoittautuneet saavat kirjeen ennen leirin alkua, jossa on tarkemmat ohjeet. Toivomme, että ilmoittautumiset ovat sitovia, vaikkei olekaan mitään ennakkomaksua, koska paikkoja on rajoitetusti. Maksun saa maksaa paikan päällä. Mikäli perheillä on maksuvaikkeitä, kannattaa ottaa yhteyttä omaan seurakuntaan, myös mahdollisen kuljetuksen järjestämisessä. Myös lasten leiritoimintaa tuetaan paljon sosiaalitoimiston kautta, mutta anomus pitää olla hyvissä ajoin.

Jyväskylä:

Lastenleiri 4. - 11.6.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset Ursuliinisarille, puh: 014-614659, fax: 014-614871, email:katsis@nic.fi

Vapaaehtoisia aikuisia?

Leireille tarvitaan vapaaehtoisia aikuisia, sekä miehiä että naisia ja mummoja ja vaareja. Mukana olo on aika haastavaa, mutta antoisaa. Nuorisoa on kiittävästi isoskoulutuksen ansiosta. Tule mukaan, jos tulet toimeen lasten kanssa ja olet "tiimityöhön" sovelias. Mikäli voit antaa ajastasi tärkeään lapsi- ja nuorisotyöhön omassa hiippakunnassamme, kysy lisää: Katekeettinen keskus, Maiju Tuominen, 09-2416095.

Muistoissa isä Wim Slegers

Lukijoilta on tullut vielä yksi lisätarina vastikään edesmenneestä isä Wim Slegersistä.

A suimme Jyväskylässä vuosina 1953-56. Isä Slegers toimi tuolloin kirkkoherrana. Hän ja muu pappilan väki kävivät ahkerasti kylässä luonamme. Pelikortit olivat ahkerassa käytössä.

Jouduin tietenkin, sopivan ikäinen kun olin, messupalvelijan tehtäviin. Isä Slegers sai minut innostumaan tehtävästäni. Hän teki pienen vihon, jossa messun tärkeimmät vuorosanat olivat foneettisesti kirjoitettuna. Ne painuivat aika nopeasti päähäni ja ovat siellä osittain vieläkin. [Tuohon aikaan messu vietettiin aina

latinaksi.]

Kävimme siskojeni kanssa Vaasankadulla sijaitsevan pappilan puutarhassa haravoi-
massa. Sain hommasta, ja mes-
supalvelusta, palkaksi vanhan
polkupyörän. Se oli aika iso
juttu tuohon aikaan.

Kerran Lounaispuistossa aivan pappilan vieressä oli esiintymässä kuuluisa amerikkalainen populistinen saarnaaja, aikansa suuria nimiä. Olin kavereiden kanssa paikalla. Saarnaaja käski ihmisiä tulemaan eteensä jonossa. Kaverista joku menikin. Kävin kysymässä neuvoa pappilasta.

Slegers sanoi että anna olla.

Myöhemmässä vaiheessa isä Slegers kävi myös omassa perheessämme täällä Helsingin seudulla, kastoi tyttären, jne. Kerran poikani kysyi, minne Camel-tupakan savu oikein häviää, kun sen kestää niin kauan tulla ulos. Isä vastasi, että kameli käy keitaassa.

Olli Stephany

Kirjoittajan tuoma lehtikuva jäi ikävä kyllä julkaisematta sen johdosta, että tietokone, johon se tallennettiin, ei enää käynnisty. KATT

Lukijoilta tulleen ehdotuksen perusteella ilmoitamme, että Fidesin toimitukseen ja Katoliseen tiedotuskeskukseen otetaan mielellään vastaan muistoja seurakuntien elämästä sekä hiippakunnassamme toimineista papeista, sääntökuntalaisista ja maallikoista.

Charismatic Leader to visit Finland

Week-end meeting with Oreste Pesare, Director of ICCRS (International Catholic Charismatic Renewal Services) in Rome.

Meeting place: Stella Maris. Friday 8.9. at 18 - Sunday 10.9. at 13. Registration until 1.5.

Stella Maris tel. 019-335793. Fax 019-335892. Cost: 95e (with own bed clothes). Welcome! www.iccrs.org

ELÄMÄN PUOLESTA -ryhmä kokoontuu jälleen. Seuraava kokous on lauantaina 8. huhtikuuta klo 16.00 Katolisisa tiedotuskeskuksessa. Päätteeksi ruusukko. Tervetuloa!

Lastenkerho 4-6 -vuotiaille

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta, lastentarhan tilat, Puistokatu 1a.

9.4.06 su klo 10.30
14.5.06 su klo 10.30

Tervetuloa!

Maallikkodominikaanit kutsuvat viettämään

pyhän Katariina Sienalaisen päivää

lauantaina 29.4.2006
Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3

12.00 messu, 13.00 kahvit
14.00 Pyhän Katariina Sienalaisen jälanjäljissä. Jouni Elomaa OP kertoo ja näyttää kuvia.
n. 15.00 ruusukko

TERVETULOA

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirje-kuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Caritas-kuulumiset

Toimisto on avoinna klo 8-14, Maneesikatu 2a, Kruununhaka, Helsinki puh. 09-1357998, s-posti info@caritas.inet.fi

Caritas-kauppa

Tervetuloa tutustumaan toimiston yhteydessä myytäviin kehitysmaa- ja luostarituotteiden valikoimaan! Tuotevalikoimamme on juuri laajentunut norjalaisen luostarin ihonhoitotuotteisiin!

Vuosikokous

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään 27.4. klo 18 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa, os. Pyhän Henrikin aukio 1. Vuosikertomus ja tilinpäätös jaetaan kokouksessa. Pyydettyäsi toimitamme dokumentit etukäteen. Tervetuloa!

Annual Meeting

According to the rules of Caritas, the annual meeting will be held on April 27th at 18.00 in St. Henry's parish hall at Pyhän Henrikin aukio 1. The annual and financial reports will be distributed then. These can be sent to you beforehand on request. Welcome!

Palmusunnuntain basaari 9.4.

Perinteinen palmusunnuntain basaari pidetään 9.4. klo 11-14.30 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa, os. Pyhän Henrikin aukio 1. Tarjolla on lämmintä ruokaa, kahvia, pääsiäiskukkia, Caritas-tuotteiden myyntipöytä, kirpputori ja arpajaiset. Sydämellisesti tervetuloa!

Tervetuloa uudet ja vanhat vapaaehtoiset basaarin pystytykseen lauantaina 8.4. klo 15 eteenpäin ja avuksi myyntityöhön sunnuntaina 9.4. Ilmoittauduthan talkoisiin toimistoon, kiitos!

Palm Sunday Bazaar

The traditional Palm Sunday Bazaar will be held on April 9th at 11.00- 14.30 at St Henry's parish hall at Pyhän Henrikin aukio 1. For sale will be hot food, coffee, Easter flowers, Caritas-products, flea-market and lottery. You are very welcome!

Welcome also to new and old volunteers to arrange the bazaar displays on Saturday April 8th after 15.00. We also need volunteer-sellers on the bazaar day, April 9th. Would those interested in being volunteers please contact our Caritas office. Thank you!

Maailma kylässä -tapahtuma Helsingissä 27.-28.5.

Caritas osallistuu jälleen Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen (KEPA) järjestämään tapahtumaan Kaisaniemen puistossa ja Rautatientorilla. Caritaksen osasto on järjestöteltassa, jossa esitellään kummitoimintaa. PS. Tapahtumaan voi ilmoittautua vapaaehtoiseksi päivystäjäksi. Ilmoittauduthan toimistoon, kiitos!

World Village Festival

Caritas will again participate in the Happening at Kaisaniemen Park and the Railroad Square sponsored by the Service Centre for Development Cooperation (KEPA). The Caritas section is in a tent, in which we will exhibit our sponsorship work in Uganda. We will also need volunteers to be with this exhibit. If you are interested, please contact the Caritas office. Thank you!

VALLFÄRD TILL KASTILIEN

14.-22.10.2006

I TERESA AV AVILAS OCH
JOHANNES AV KORSETS FOTSPÅR

Med Avila som utgångspunkt besöker vi Salamanca, Alba de Tormes, Segovia, Toledo, Valladolid och Madrid. Andlig ledare är karmelitbrodern Jakob Iturralde-Mack, Norraby/Stockholm.

Närmare uppgifter ges av reseledaren Heidi Tuorila-Kahanpää, kahanpaa@ulc.jyu.fi eller 050-3410248.

Risti, rakkauden merkki

Jumalan rakkaus

Paavi Benedictus XVI:n ensimmäinen kiertokirje "Deus caritas est" paljastaa selkeästi koko kristinuskon avainsanan – rakkauden. Nimittäin Jumalan rakkaus ja armo ovat kristillisen uskon keskeisimpiä sisältöjä. Rakkauden ylistyksessä pyhä Paavali korosti, että "niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus" (1 Kor. 13:13). Apostoli Johannes muistuttaa usein kuinka Jumala ei ainoastaan rakasta, vaan "Jumala on rakkaus" (1 Joh. 4:8). Rakkaus ei ole vain Jumalassa ilmenevä ulkoinen ominaisuus, vaan on pohjimmiltaan hänen olemuksensa. Kaikki rakkaus tulee häneltä ja hänestä. Missä on rakkautta, siellä on Jumala.

Kristillisessä uskossa tunnustetaan, että yhden kolmiyhteisen Jumalan persoonat rakastavat toisiaan: Jumala on täynnä rakkautta. Isä ja Poika ja Pyhä Henki ovat jakamaton rakkauden kolmiyhteys. Jumalan rakkaus ei kuitenkaan ole vain Jumalan sisäistä rakkautta, 'itserakkautta', vaan kolmiyhteisen Jumalan rakkaus virtaa ulos ja kohdistuu syntisiin eli pahuuteen langenneeseen ihmiskuntaan: "Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksi" (1 Joh. 4:10). Jeesuksen Kristuksen ristinkuoleman kautta Jumala vapautti meidät synnin ja kuoleman vallasta lahjoittamalla meille ikuisen elämän. Jeesus lunasti syntiset ihmiset kuolemalla ristillä ja kärsimällä ihmisille kuuluvan rangaistuksen. Hän teki sen vain rakkauden takia. Hänen rististään tuli kristinuskon perussymboli, Jumalan rakkauden, sovituksen ja lunastuksen merkki.

Kuuliainen rakkaus

Evankeliumien kirjoittajat koettivat kuvata ristinnaulitsemista Jumalan lupausten täyttymyksenä – rakkauden täyttymyksenä. Raamatunkohdat, joihin he Jeesuksen kärsimys-historiassa vetoavat, osoittavat, että Jeesuksen kuolema ristillä tapahtui kirjoitusten mukaan, siten kuin profeetat ja psalmit olivat ennustaneet. Jeesuksen elämän perusasenteen ilmai-

sivat osuvasti psalmien sanat: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi, Jumala" (Hebr. 10:7). Hänen uskollinen ja kuuliainen rakkautensa ilmeni selkeästi ristillä: "Hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristinkuolemaan asti" (Fil. 2:8). Jeesus lähti kärsimykseen ja kuolemaan kuuliaisena Isälleen, joka antoi rakkaan Poikansa kuolla syntisten puolesta. Oikeastaan ihmisten synnit nautitsivat Jeesuksen ristille. Isä Jumala vaati ainoastaan Jeesuksen kuuliaista ja uskollista rakkautta kuolemaan asti. Isä tahtoi, että Poika olisi hänelle rakas Poika myös lähestyvän kärsimyksen ja kuoleman edessä. Tämän vaatimuksen tähden Isä ei voinut luopua siitä, että Poika rakastaisi häntä koko sydämeästään ja sielustaan. Eikä Poika tahtonut muuta kuin rakastaa Isäänsä yli kaiken koko sydämeästään ja sielustaan, vaikka se vaatisikin ristinkuoleman. Isän rakkaus Poikaansa ja Pojan rakkaus Isäänsä johdattivat Jeesuksen loppujen lopuksi ristinkuolemaan. Isä oli koskenut Pojan sydämeen, eikä Poika voinut tehdä muuta kuin olla uskollinen poika Isälleen aina ristinkuolemaan asti. Jeesuksen uskollisuus rakkaudessaan taivaan Isään johti siihen, että ihmiset nautitsivat hänet ristille, vaikka he eivät osanneet, voineet tai tahtoneet ottaa rakkauden Jumalaa vastaan.

Kärsivä rakkaus

Risti on ikuisesti jäänyt Jumalan rakkauden merkiksi. Itse asiassa Jumala "on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän" (Joh. 3:16). Ristillä Jeesus ojentaa kaikille ihmisille Jumalan rakkauden – itsensä. Risti onkin ikuisesti merkki Kristuksen suuresta rakkaudesta sekä taivaallista Isäänsä että ihmisiä kohtaan. "Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystäviensä edestä" (Joh. 15:13). Rakkaus ei ole aitoa ilman uhrautumista ja kärsimystä. Niinpä Jeesuksen risti ei ole kuitenkaan koskaan pelkkää tyhjää ja mieletöntä kärsimystä, vaan ihmisille pelastuksen tuovaa rakkautta. Ristinuhri ilman

rakkautta on arvoton! Siksi risti edustaa sekä häpäisevää kärsimystä että anteeksiantavan rakkauden äärettömyyttä. Risti on ihmisistä huolehtivan Jumalan uhrautuvan rakkauden huippukohta. Se kertoo, kuinka pitkälle Jumala oli valmis menemään rakkaudesta langenneisiin ihmisiin. Jumala "ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme" (Room. 8:32). Mutta jos Jumala salli rakkaan Poikansa kärsiä niin paljon julmien ihmisten käsissä, niin silloin kärsimys ei voi olla absoluuttinen eikä lopullinen paha. Ylösnousemus osoittaa, että jopa tuskallisista kärsimyksistä pahinkin epäoikeudenmukaisuus, voivat kärsivällisesti kannettuna olla lunastuksen panttina ja johtavat kirkkauteen. Nähtynä oikeassa valossa kärsimys palvelee rakkautta ja tuottaa suuren rauhan ja syvän ilon. Häpeällisestä ja tuskallisesta teloitusvälineestä rististä on näin tullut kristityille voiton merkki – Eläväksitekevä risti.

Armollinen rakkaus

Jumalan sydämellinen rakkaus on ilmestynyt maailmaan hänen ainosyntyisessä Pojassaan. Kaunein todistus tästä rakkaudesta on Jeesuksen ristillä puhkaistu kylki, joka kirkkoisien opetusten mukaan vie meidät suoraan Jeesuksen sydämeen – Jumalan rakkauteen. Jeesuksen risti todistaa Isän Jumalan armollisen rakkauden jokaista meitä kohtaan. Jumala on armoissaan antanut meille lunastavan rakkauden meidän kelvottomuudestamme huolimatta. Tämä on todellista armoa, joka on ensimmäinen askel kohti sovintoa. Armo merkitsee umpikujaan ajautuneen suhteen korjaamista Jumalan ja ihmisen välillä. Jumalan rakkaus meitä kohtaan on siis armon täyttämä, koska Jumala unohtaa kaikki menneet ja tarjoaa mahdollisuuden uuteen alkuun. Jumala ei rakasta ihmisiä niinkään saadakseen meitä ylistystä ja kunniaa, vaan tehdäkseen meille vain hyvää. Toisella vuosisadalla elänyt kirkkois Ireneus sanoi, että ihmisen kaikinpuolinen hyvinvointi on Jumalan kunnia. Omaksi kuvakseen Jumala loi ihmisen, josta hän myös teki luomistyönsä kruunun (Gen.

1:26-30). Kaikki, minkä Jumala on luonut, hän on luonut meitä varten, mutta meidät hän on luonut itseään varten. Erityisesti Jeesuksen ristinkuoleman kautta meistä on tullut Jumalan uusia luomuksia. Jeesuksen risti on rakkauden ase, jonka kautta syntiinlankeemuksen aiheuttama kuolema kukistettiin. Se on anteeksiantavan armon merkki ja pysyy sukupolvesta toiseen.

Ylösnoussut rakkaus

Risti on voiton merkki, koska Kristus on noussut ylös. Kirkollisessa symboliikassa tyhjä risti viittaa pääsiäiseen eli Kristuksen ylösnousemukseen, "sillä rakkaus on väkevä kuin kuolema... Eivät suuret vedet voi rakkautta sammuttaa, eivät virrat sitä tulvaansa upottaa" (Kork.v. 8:6-7). Vaikka Kristus ei kärsi enää ristillä, hän ei ole lopettanut kärsimystään, koska hän kärsii kärsivien kanssa aikojen loppuun asti. Kristuksen risti ja kristityn risti kuuluvat yhteen. Kuitenkin kärsimyksen salaisuuden siunaus ilmenee siinä, että ihmiset saavat myös kärsiä Kristuksessa, jonka kanssa jaetun kärsimyksen takaa loistaa aina ylösnousemuksen,

vapautuksen valo. Oikeastaan risti ja ylösnousemus kuuluvat erottamattomasti yhteen. Niitä ei voi käsittää toisistaan erillään. Kristuksen pääsiäislaulu – kärsimys, kuolema ja ylösnousemus – on vain yksi kokonaisuus, jota vietämme yhdessä erityisesti eukaristiasa, rakkauden sakramentissa.

Kantaessaan Golgatalle ristiin, johon hänet nautittiin ja kuollessaan ristinnaulittuna, Jeesus opetti meille kärsimyksen ja elämän tarkoituksen. Kun otamme osaa Kristuksen ristinkärsimykseen, välitämme eteenpäin sitä rakkautta, jonka Isä Jumala tarjoaa meille. Jeesuksen rististä kumpuava rakkaus antaa elämällemme kantavan voiman. Oikeastaan ristin kantaminen ei ole kristinuskon ydin, vaan se on ihmisen henkilökohtainen rakkaus Jumalaa ja lähimmäiseen. Kristitylle tärkein käsky onkin rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistään niin kuin itseään. Ilman rakkautta ihminen ei voi tulla lähelle Jumalaa. Vain Jumalan rakkaudessa täyttyy ihmisenä olemisen syvin tarkoitus. Eläessämme Jumalan rakkaudessa saavutamme olemassaolomme todellisen päämäärän.

Nguyen Toan Tri

Stella Mariksen toimintaa

Remontista huolimatta Birgittalaisisaret vastaanottavat paitsi ryhmiä, jotka pitävät kokouksia tai retettejä, myös yksityisvieraita, jotka kaipaavat rentoutumista ja hiljentymistä. Päätalosta löytyy aina rauhallisia huoneita, vaikka sisarten tuleva luostari ei ole vielä valmis. Pyhää eukaristiaa vietetään joka päivä: sunnuntaisin klo 10.00, arkipäivisin klo 7.30 paitsi keskiviikkoisin, jolloin iltamessu on klo 16.00.

Pääsiäisohjelma

Hiljaisen viikon Triduum Sacrum vietetään paikan päällä:
- Kiirastorstain iltamessu klo 18.00
- pitkänperjantain juhallinen jumalanpalvelus Herran kärsimisen muistoksi klo 15.00
- Pyhä lauantai: pääsiäisyön vigilia klo 22.00
- pääsiäissunnuntain juhlamessu klo 11.00
- pääsiäismaanantain pyhä messu klo 10.00

Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita - niin Stelliksen ympäristössä asuvat kuin muualta tulevat. Ilmoittautumiset birgittalaisisarille etukäteen vain jos haluaa yöpyä ja/tai aterioita. Tervetuloa!

Nuorten matka Roomaan

13-17-vuotiaitten nuorten matka Roomaan 19-24.10.2006. Ilmoittautuminen 30.04. mennessä sisar Barbaralle p. 040-9644529 tai sisar Malgorzatalle p. 040-9644535. Hinta 450€ (lennot, yöpyminen, aamupala ja lämmin iltapala). Paikkoja on rajoitettu määrä. Ohjelmasta ilmoitetaan myöhemmin kiinnostuneille.